
Έγγραφο συνόδου

A9-0153/2021

4.5.2021

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για την Τουρκία κατά την περίοδο
2019-2020
(2019/2176(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Nacho Sánchez Amor

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ	35
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	41
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	42

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για την Τουρκία κατά την περίοδο 2019-2020 (2019/2176(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ (COM(2020)0660), και τη συνοδευτική έκθεση του 2020 για την Τουρκία (SWD(2020)0355),
- έχοντας υπόψη το διαπραγματευτικό πλαίσιο για την Τουρκία, της 3ης Οκτωβρίου 2005, και το γεγονός ότι, όπως και στην περίπτωση όλων των υποψηφίων προς ένταξη χωρών, η προσχώρηση της Τουρκίας στην ΕΕ εξαρτάται από την πλήρη συμμόρφωση με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και την ανάγκη ομαλοποίησης των σχέσεών της με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 2019, σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ (COM(2019)0260) και τη συνοδευτική έκθεση του 2019 για την Τουρκία (SWD(2019)0220),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της ενταξιακής διαδικασίας – Μια αξιόπιστη ενωσιακή προοπτική για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0057),
- έχοντας υπόψη, αφενός, τη δήλωση της τότε Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, εν συνεχεία της δήλωσης στην οποία προέβη η Τουρκία αφού υπέγραψε το Πρωτόκολλο της Άγκυρας στις 29 Ιουλίου 2005, που περιλαμβάνει διάταξη σύμφωνα με την οποία η αναγνώριση όλων των κρατών μελών αποτελεί απαραίτητη συνιστώσα των διαπραγματεύσεων, και, αφετέρου, την ανάγκη η Τουρκία να προχωρήσει στην ομαλοποίηση των σχέσεών της με όλα τα κράτη μέλη και να εφαρμόσει πλήρως το Πρόσθετο Πρωτόκολλο που επεκτείνει τη Συμφωνία της Άγκυρας σε όλα τα κράτη μέλη, αίροντας όλα τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων συμπεριλαμβανομένων όσων αφορούν τα μέσα μεταφοράς, χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 46 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που ορίζει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται προς τις οριστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) επί όλων των διαφορών στις οποίες είναι διάδικοι, και, επομένως, την υποχρέωση της Τουρκίας να εφαρμόζει όλες τις αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένου του ΕΔΑΔ,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2018 και της 18ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τη διεύρυνση και τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου και της 14ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες γεώτρησης της Τουρκίας στην ανατολική Μεσόγειο, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2019,

της 1ης-2ας και της 15ης-16ης Οκτωβρίου 2020, τη δήλωση των Υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ της 15ης Μαΐου και την τηλεδιάσκεψή τους της 14ης Αυγούστου 2020 σχετικά με την κατάσταση στην ανατολική Μεσόγειο, το αποτέλεσμα της άτυπης συνόδου των Υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ στο Gymnich της 27ης και 28ης Αυγούστου 2020, καθώς και όλα τα προηγούμενα συναφή συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

- έχοντας υπόψη τη δήλωση της UNESCO, της 10ης Ιουλίου 2020, σχετικά με την Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη,
- έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας της 22ας Μαρτίου 2021 σχετικά με την κατάσταση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας (JOIN(2021)0008),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, μετά την επίσκεψή της στην Τουρκία από την 1η έως τις 5 Ιουλίου 2019,
- έχοντας υπόψη τα συναφή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) για την Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων των ψηφισμάτων 550 (1984) και 789 (1992),
- έχοντας υπόψη τη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, με θέμα την τέταρτη έκθεση προόδου σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία (COM(2020)0162),
- έχοντας υπόψη τον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου για το 2020, που δημοσιεύθηκε από τους Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα και σύμφωνα με τον οποίο η Τουρκία καταλαμβάνει την 154η θέση μεταξύ 180 χωρών, και την έκθεση του Δείκτη Μετασχηματισμού Bertelsmann του 2020 σχετικά με την Τουρκία,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Απριλίου 2015 σχετικά με την εκατοστή επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων¹,
- έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα τις γνωμοδοτήσεις της 10ης και 11ης Μαρτίου 2017 για τις τροποποιήσεις του Συντάγματος που εγκρίθηκαν από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση στις 21 Ιανουαρίου 2017 και που πρόκειται να υποβληθούν σε εθνικό δημοψήφισμα στις 16 Απριλίου 2017, για τα μέτρα των πρόσφατων έκτακτων νομοθετικών διαταγμάτων που αφορούν την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, και για τα καθήκοντα, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των ποινικών ειρηνοδικείων (criminal peace judgeships), της 6ης και 7ης Οκτωβρίου 2017 για τις διατάξεις του έκτακτου νομοθετικού διατάγματος αριθ. 674 της 1ης Σεπτεμβρίου 2016 που αφορά την άσκηση της τοπικής δημοκρατίας στην Τουρκία, της 9ης και 10ης Δεκεμβρίου 2016 για τα έκτακτα νομοθετικά διατάγματα αριθ. 667-676 που εγκρίθηκαν μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου

---

¹ ΕΕ C 328 της 6.9.2016, σ. 2.

2016, και της 14ης και 15ης Οκτωβρίου 2016 για την αναστολή της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 83 του Συντάγματος (κοινοβουλευτικό απαραβίαστο),

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Τουρκία, και συγκεκριμένα τα ψηφίσματα της 13ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για την Τουρκία², της 19ης Σεπτεμβρίου 2019 σχετικά με την κατάσταση στην Τουρκία, ιδίως την απομάκρυνση εκλεγμένων δημάρχων³, της 24ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την τουρκική στρατιωτική επιχείρηση στη βορειοανατολική Συρία και τις επιπτώσεις της⁴, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με την προετοιμασία της συνόδου κορυφής του έκτακτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα επικεντρωθεί στην επικίνδυνη κλιμάκωση και στον ρόλο της Τουρκίας στην ανατολική Μεσόγειο⁵, και της 26ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με την κλιμάκωση των εντάσεων στα Βαρώσια έπειτα από τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας και την επείγουσα ανάγκη για επανέναρξη των συνομιλιών⁶,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Αναφορών,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0153/2021),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία συνδέεται με την ΕΕ μέσω συμφωνίας σύνδεσης από το 1964⁷ και ότι το 1995 ιδρύθηκε τελωνειακή ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χορήγησε το καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Τουρκία τον Δεκέμβριο του 1999 και ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν το 2005· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 1999, η Τουρκία απολαύει του πλέον φιλόδοξου και αμοιβαία απαιτητικού μοντέλου σχέσεων που μπορεί να προσφέρει η ΕΕ σε μια χώρα, ήτοι του καθεστώτος υποψήφιας προς ένταξη στην ΕΕ χώρας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως υποψήφια χώρα και σημαντικός εταίρος της ΕΕ, η Τουρκία οφείλει να σέβεται και να τηρεί τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και να ακολουθεί τα υψηλότερα πρότυπα δημοκρατίας, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κράτους δικαίου, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις διεθνείς συμβάσεις στις οποίες έχει προσχωρήσει η ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό προϋποθέτει την ανάγκη να δεσμευτεί, με απτό τρόπο, στο πλαίσιο μιας εξελισσόμενης διαδικασίας προσχώρησης, στις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται βάσει των διαφόρων κεφαλαίων που έχουν ανοίξει και, συνεπώς, την ανάγκη να ευθυγραμμιστεί σταδιακά με το κεκτημένο της ΕΕ και να προσεγγίσει, ως προς όλες τις πτυχές τους, τις αξίες, τα συμφέροντα, τα πρότυπα και τις πολιτικές της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ιδιότητα της υποψήφιας χώρας συνεπάγεται την ανάγκη επιδίωξης και διατήρησης σχέσεων καλής γειτονίας με την ΕΕ και τα κράτη μέλη της αδιακρίτως· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως υποψήφια χώρα, και στο πλαίσιο της ενταξιακής διαδικασίας, η Τουρκία ανέλαβε μια σειρά σημαντικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες, για μια χρονική περίοδο, δημιούργησαν την ελπίδα επίτευξης προόδου προς την κατεύθυνση της προσχώρησης στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, όλα αυτά τα χρόνια, η

² EE C 23 της 21.1.2021, σ. 58.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0017.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0049.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0230.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0332.

⁷ Συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Τουρκίας, της 12ης Σεπτεμβρίου 1963, EE L 361 της 31.12.1977, σ. 29.

ενταξιακή διαδικασία υποστηρίχθηκε έντονα από την ΕΕ, τόσο από πολιτική όσο και από οικονομική άποψη·

- Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεβασμός των αρχών του κράτους δικαίου και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, της διάκρισης των εξουσιών και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και της ειρηνικής διαμαρτυρίας, της ελευθερίας της έκφρασης και των δικαιωμάτων των εθνοτικών μειονοτήτων και άλλων μειονοτήτων και κοινοτήτων, αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα των καλών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ανάλυση των εκθέσεων της Επιτροπής για την Τουρκία από το 2014 και μετά, και ιδίως των εκθέσεων του 2019 και του 2020, αποκαλύπτει ότι η κυβέρνηση της Τουρκίας αποστασιοποιείται δυστυχώς όλο και περισσότερο και με ταχύ ρυθμό από τις αξίες της ΕΕ και το κανονιστικό της πλαίσιο, σε αντίθεση με ό,τι θα αναμενόταν από μια υποψήφια χώρα, όχι μόνο μέσω της εγχώριας δημοκρατικής οπισθοδρόμησης, αλλά και μέσω επιθετικών κινήσεων εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων παράνομων ενεργειών κατά κρατών μελών της ΕΕ· σημειώνει ότι οι εν λόγω εκθέσεις αναφέρουν ότι η Τουρκία δεν εφάρμοσε τις συστάσεις των προηγούμενων εκθέσεων, επισημαίνοντας την έλλειψη δέσμευσης από την τουρκική πλευρά και αμφισβητώντας την επιθυμία της για προσχώρηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι την κριτική αξιολόγηση της γενικής οπισθοδρόμησης στην Τουρκία και την ανησυχία που προκαλεί συμμερίζονται επίσης και άλλοι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, και διεθνείς οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό αποτυπώνεται επίσης στον αυξανόμενο αριθμό υποθέσεων και κρίσιμων αποφάσεων του ΕΔΑΔ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τρεις είναι οι βασικοί τομείς στους οποίους έχει παρατηρηθεί αυτή η οπισθοδρόμηση: η επιδείνωση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, το θεσμικό πλαίσιο και οι σχετικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και μια εξωτερική πολιτική που είναι όλο και πιο αντιφατική και τείνει σε στρατιωτικές επιλογές αντί του διαλόγου και της διπλωματίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι και στους τρεις αυτούς τομείς υπήρξε σαφής απόκλιση από τα πρότυπα, τις πολιτικές και τα συμφέροντα της ΕΕ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην προηγούμενη ετήσια έκθεσή του, το Κοινοβούλιο τόνισε τις ανησυχίες του για τις εξελίξεις στην Τουρκία και για τη σοβαρή οπισθοδρόμηση και ζήτησε από την Τουρκία να απέχει από κάθε ενέργεια που θα παραβίαζε την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και από κάθε πρόκληση που θα μπορούσε να υπονομεύσει την προοπτική ενός εποικοδομητικού και ειλικρινούς διαλόγου, και κάλεσε την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναστείλουν επισήμως τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο παραμένει προσηλωμένο στον δημοκρατικό και πολιτικό διάλογο με την Τουρκία· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει ζητήσει επανειλημμένως να ανοίξει το κεφάλαιο 23 για τη δικαστική εξουσία και τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κεφάλαιο 24 για τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την ασφάλεια, σε μια περίοδο κατά την οποία η τουρκική κυβέρνηση είχε δεσμευτεί να προβεί σε σοβαρές μεταρρυθμίσεις· εκφράζοντας τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι τα προενταξιακά μέσα δεν μπόρεσαν να χρησιμοποιηθούν στο έπακρο λόγω των εμποδίων που εξακολουθεί να παρεμβάλλει το Συμβούλιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο περιέκοψε ουσιαστικά την προενταξιακή χρηματοδότηση για την Τουρκία, λόγω της δημοκρατικής της οπισθοδρόμησης και της αδυναμίας τήρησης του κράτους δικαίου·

λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει αναφέρει ότι, όσον αφορά τους χρηματοδοτικούς πόρους για προγράμματα στην Τουρκία, η ΕΕ προσφέρει τώρα την απολύτως ελάχιστη στήριξη στην κοινωνία των πολιτών και στους σχετικούς ενδιαφερομένους, όπως δημοσιογράφους και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την εν λόγω θέση αρχής που έλαβε το Κοινοβούλιο και τις τρέχουσες περιστάσεις στο σύνολό τους, στα συμπεράσματά του της 1ης-2ας Οκτωβρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρότεινε στην Τουρκία μια ανανεωμένη και ευρεία θετική ατζέντα, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχιστούν οι εποικοδομητικές προσπάθειες της Τουρκίας να σταματήσει τις παράνομες δραστηριότητες απέναντι στην Ελλάδα και την Κύπρο, θα γίνουν αμοιβαίες παραχωρήσεις, θα μειωθούν οι εντάσεις και θα σταματήσει η επιθετική συμπεριφορά σε μια περαιτέρω απόπειρα αποκατάστασης των σχέσεών μας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στα ίδια συμπεράσματα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επισήμανε ότι, σε περίπτωση νέων μονομερών ενεργειών ή προκλήσεων κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου από την Τουρκία, η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα και τις επιλογές που έχει στη διάθεσή της, μεταξύ άλλων σύμφωνα με το άρθρο 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να υπερασπιστεί τα συμφέροντά της και τα συμφέροντα των κρατών μελών της, και να λάβει τις δέουσες αποφάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία συμφώνησε πρόσφατα να επαναλάβει τις διερευνητικές συνομιλίες με την Ελλάδα, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα εκκρεμή ζητήματα που επηρεάζουν τις σχέσεις μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας και αφορούν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για θετική εξέλιξη που θα μπορούσε να σηματοδοτήσει την έναρξη μιας νέας περιόδου διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ της Τουρκίας, αφενός, και της ΕΕ και των κρατών μελών της, αφετέρου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πραγματοποίηση πιο θετικών βημάτων και πρωτοβουλιών, και κυρίως οι πραγματικές δράσεις, πέραν των δηλώσεων, από την Τουρκία θα συμβάλουν σημαντικά σε μια ανανεωμένη κατανόηση όσον αφορά το μέλλον των διμερών σχέσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, είναι σημαντικό να προωθηθεί η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και ένα ευρύτερο πεδίο προβληματισμού σχετικά με το μέλλον των σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ και να δοθεί η δυνατότητα στη διπλωματία να ανταποκριθεί στις επιδιώξεις και τις προσδοκίες ως προς τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, με παράλληλη διατήρηση υψηλού βαθμού επαγρύπνησης και διαλόγου για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία·

Γενική αξιολόγηση της ενταξιακής διαδικασίας

1. σημειώνει με σοβαρή ανησυχία ότι τα τελευταία χρόνια, αν και η Τουρκία είναι υποψήφια χώρα, η κυβέρνησή της έχει ακολουθήσει μια συνεχή και αυξανόμενη αποστασιοποίηση από τις αξίες και τα πρότυπα της ΕΕ· σημειώνει ότι, επιπλέον, οι μονομερείς ενέργειες στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς και οι ισχυρές και ενίοτε προκλητικές δηλώσεις κατά της ΕΕ και των κρατών μελών της, έχουν οδηγήσει σε ιστορικά χαμηλό σημείο τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, οι οποίες έχουν επιδεινωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε και τα δύο μέρη να χρειάζεται να επαναξιολογήσουν εις βάθος την τρέχουσα κατάσταση αυτών των σχέσεων και το πλαίσιο τους, προκειμένου να αποκατασταθεί ο διάλογος σε ένα πλαίσιο αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας και να επιλυθούν αποτελεσματικά τα βαθύτερα αίτια των σημερινών συγκρούσεων·

2. σημειώνει ότι η έλλειψη πολιτικής βούλησης της Τουρκίας να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται στο πλαίσιο της ενταξιακής διαδικασίας και η μη ανταπόκρισή της στις σοβαρές ανησυχίες της ΕΕ όσον αφορά το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα έχουν επηρεάσει σημαντικά και αρνητικά την ενταξιακή διαδικασία και τις προοπτικές της και έχουν οδηγήσει σε σταδιακά πιο συναλλακτικές σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, καθοδηγούμενες από περιστάσεις που δεν αντικατοπτρίζουν σχεδόν καθόλου την αρχική επιδιωκόμενη μορφή σταδιακής και προοδευτικής ευθυγράμμισης με προκαθορισμένα κριτήρια αναφοράς· σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα, στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, έχουν ανοίξει μόνο 16 από τα 35 κεφάλαια, και μόνο ένα κεφάλαιο έχει κλείσει προσωρινά· τονίζει, κατά συνέπεια, ότι, υπό τις παρούσες συνθήκες, οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία, δυστυχώς, έχουν οδηγηθεί στην πράξη σε αδιέξοδο·
3. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι, με την πάροδο των ετών, η απουσία προόδου όσον αφορά τη σύγκλιση της Τουρκίας έχει πλέον μετατραπεί σε πλήρη αποχώρηση, η οποία σηματοδοτείται από μια ισχυρή οπισθοδρόμηση σε τρεις βασικούς τομείς: i) οπισθοδρόμηση σε σχέση με το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ii) υιοθέτηση οπισθοδρομικών θεσμικών μεταρρυθμίσεων και iii) άσκηση μιας συγκρουσιακής και εχθρικής εξωτερικής πολιτικής, μεταξύ άλλων έναντι της ΕΕ και των κρατών μελών της, ιδίως της Ελλάδας και της Κύπρου· εκφράζει επίσης την ανησυχία του για το γεγονός ότι η οπισθοδρόμηση αυτή συνοδεύεται όλο και περισσότερο από ένα ξεκάθαρο και, ενίοτε, επιθετικό αφήγημα που βάλλει κατά της ΕΕ και το οποίο διατυπώνεται από υψηλόβαθμους κυβερνητικούς αξιωματούχους, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, και επεκτείνεται στη χώρα από φιλοκυβερνητικά μέσα ενημέρωσης· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Τουρκία να επανεκτιμήσει και να αποδείξει με αξιόπιστο τρόπο την ειλικρίνεια της δέσμευσής της για στενότερες σχέσεις και ευθυγράμμιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ενωσιακή πορεία, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί απαραίτητη συνιστώσα της βιωσιμότητας της όλης ενταξιακής διαδικασίας·
4. τονίζει ότι κανένα κίνητρο που θα μπορούσε να προτείνει η ΕΕ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την απολύτως αναγκαία πολιτική βούληση στην Τουρκία για την εξασφάλιση του σεβασμού της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και, στη συνέχεια, για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους της ΕΕ· υπενθυμίζει ότι η ενταξιακή διαδικασία είναι μια αξιοκρατική διαδικασία που εξαρτάται από την αντικειμενική πρόοδο και την απτή προσήλωση στα κριτήρια της Κοπεγχάγης, στις σχέσεις καλής γειτονίας με τα κράτη μέλη της ΕΕ και στις αξίες της ΕΕ· επισημαίνει τη διαρκή στρατηγική ανοικτού πνεύματος και καλής θέλησης που έχει υιοθετήσει η ΕΕ και η οποία πρόσφατα συγκεκριμενοποιήθηκε στην ανανεωμένη θετική ατζέντα που υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2020· αναγνωρίζει περαιτέρω τις συνεχιζόμενες διπλωματικές προσπάθειες της ΕΕ, που αποσκοπούν στην ανανέωση της ικανότητας πραγματικού και αποτελεσματικού διαλόγου με την Τουρκία·
5. αναγνωρίζει ότι η έλλειψη αποτελεσμάτων σε μια ολοένα και πιο στάσιμη ενταξιακή διαδικασία έχει συντελέσει στην κόπωση που αισθάνονται και οι δύο πλευρές και σε μια προοδευτική απαγκίστρωση και αυξανόμενη αδιαφορία των τουρκικών αρχών για τα αποτελέσματα της διαδικασίας παρακολούθησης της προόδου από την Επιτροπή και για τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου· υπενθυμίζει, εν προκειμένω, ότι το Συμβούλιο συνέχισε να μπλοκάρει το άνοιγμα του κεφαλαίου 23 για τη δικαστική εξουσία και τα θεμελιώδη δικαιώματα και του κεφαλαίου 24 για τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την

ασφάλεια σε μια στιγμή κατά την οποία η τουρκική κυβέρνηση είχε δεσμευτεί να προβεί σε σοβαρές μεταρρυθμίσεις (τις οποίες ουδέποτε υλοποίησε) και ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει σαφείς δείκτες αναφοράς· επισημαίνει, ωστόσο, ότι το μπλοκάρισμα στο επίπεδο του Συμβουλίου δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για την οπισθοδρόμηση που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια· θεωρεί ότι η ενταξιακή διαδικασία έχει γίνει αυτοσκοπός·

6. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, μετά την τελευταία έκθεση του Κοινοβουλίου, η κατάσταση όχι μόνο δεν βελτιώθηκε, αλλά επιδεινώθηκε περαιτέρω όσον αφορά την εσωτερική, τη θεσμική και την εξωτερική πολιτική· τονίζει, συνεπώς, με έμφαση ότι, εάν δεν αντιστραφεί επειγόντως και με συνέπεια η υφιστάμενη αρνητική τάση, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο από τον Οκτώβριο του 2005, την επίσημη αναστολή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία, ώστε και οι δύο πλευρές να επανεξετάσουν με ρεαλισμό και μέσω ενός δομημένου και ολοκληρωμένου διαλόγου υψηλού επιπέδου, την καταλληλότητα του υφιστάμενου πλαισίου και την ικανότητά του να λειτουργεί ή, αν είναι αναγκαίο, να διερευνήσουν ενδεχόμενα νέα μοντέλα για τις μελλοντικές σχέσεις· επισημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να διεξάγονται καλόπιστα και δεν θα πρέπει να εκτροχιάζονται ή να ανατρέπονται με βάση απλώς πολιτιστικά ή θρησκευτικά κίνητρα·
7. εκφράζει τη λύπη του για την τρέχουσα έλλειψη κατανόησης μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας, αλλά επαναλαμβάνει την ακράδαντη πεποίθησή του ότι η Τουρκία είναι μια χώρα στρατηγικής σημασίας από πολιτική και οικονομική άποψη και από άποψη εξωτερικής πολιτικής, ένας εταίρος που αποτελεί βασικό παράγοντα για τη σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής, και ένας σύμμαχος με τον οποίο η ΕΕ επιθυμεί να έχει τις καλύτερες δυνατές σχέσεις, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, με σκοπό τη δημιουργία ενός σταθερού και ασφαλούς περιβάλλοντος στην Ανατολική Μεσόγειο με βάση τον καλό διάλογο, τη δέσμευση, τον σεβασμό και την αμοιβαία εμπιστοσύνη· επαναλαμβάνει το ενδιαφέρον του για στρατηγική ευθυγράμμιση και εποικοδομητική συνεργασία με βάση τις κοινές αξίες και τα κοινά συμφέροντα σε τομείς όπως η εξωτερική πολιτική και ασφάλεια, η οικονομία, το εμπόριο, η μετανάστευση, η κλιματική αλλαγή και η ψηφιοποίηση· εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι όλες αυτές οι προοπτικές για μια θετική σχέση ανατρέπονται από την τρέχουσα πολιτική της ηγεσίας της Τουρκίας, μεταξύ άλλων εξαιτίας της αποσταθεροποιητικής στάσης της Τουρκίας στην περιοχή και των μονομερών ενεργειών της κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου·
8. εκφράζει τη βούλησή του να ενισχύσει και να εμβαθύνει την αμοιβαία γνώση και κατανόηση μεταξύ της τουρκικής κοινωνίας και των κοινωνιών των κρατών μελών της ΕΕ, με την προώθηση της πολιτισμικής ανάπτυξης και των κοινωνικο-πολιτισμικών ανταλλαγών και την καταπολέμηση όλων των εκδηλώσεων κοινωνικής, θρησκευτικής, εθνοτικής ή πολιτιστικής προκατάληψης και μισαλλοδοξίας· επαναλαμβάνει μετ' επιτάσεως ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της είναι πρωτίστως φίλοι και εταίροι της Τουρκίας και των ατόμων τουρκικής καταγωγής, με τους οποίους η ΕΕ μοιράζεται βαθείς εμπορικούς, πολιτισμικούς και ιστορικούς δεσμούς· εκφράζει την πλήρη δέσμευσή του να συνεχίσει να στηρίζει την ανεξάρτητη κοινωνία των πολιτών της Τουρκίας, όποιες κι αν είναι οι περιστάσεις και το πλαίσιο των σχέσεων που μπορεί να προκύψουν στο μέλλον· πιστεύει, ωστόσο, ότι η ενταξιακή διαδικασία εξακολουθεί να

αποτελεί το ισχυρότερο εργαλείο άσκησης κανονιστικής πίεσης στην κυβέρνηση της Τουρκίας και εποικοδομητικού διαλόγου με αυτήν, καθώς και το καλύτερο πλαίσιο για τη διατήρηση των δημοκρατικών και φιλοευρωπαϊκών προσδοκιών της τουρκικής κοινωνίας και την προώθηση της σύγκλισης με την ΕΕ και τα κράτη μέλη της όσον αφορά τις πολιτικές και τα πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων και όσων αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις δημοκρατικές αξίες· τονίζει ότι μια αμιγώς συναλλακτική σχέση δύσκολα θα συμβάλει στην πρόοδο της Τουρκίας προς ένα πιο δημοκρατικό μοντέλο, και ότι ένα τέτοιο μοντέλο θα απαιτήσει πολιτική βούληση στο ύψιστο πολιτικό επίπεδο·

9. στο πλαίσιο αυτό, τονίζει ότι, παράλληλα με την ικανότητα διαλόγου σε θεσμικό επίπεδο, είναι σημαντικό να διασφαλιστούν στενοί λειτουργικοί δεσμοί με την τουρκική κοινωνία· παροτρύνει, συνεπώς, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) να δώσουν προτεραιότητα στη δυναμική κοινωνία των πολιτών στην Τουρκία και τις προσπάθειές της υπέρ της δημοκρατίας, και να εξακολουθήσουν να στηρίζουν τις τουρκικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μέσω των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ), δεδομένου ότι οι οργανώσεις αυτές θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία της πολιτικής βούλησης που απαιτείται για τη δημιουργία ισχυρών βάσεων για τη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, το αίτημά του να διαχειρίζεται η ΕΕ τη χρηματοδότηση του ΜΠΒ για πολιτικές μεταρρυθμίσεις στην Τουρκία και να συνεχιστεί η εστίαση στην προώθηση του διαλόγου και την παροχή στήριξης στην κοινωνία των πολιτών, σε μη κρατικούς παράγοντες και στις διαπροσωπικές επαφές, για όσο διάστημα η χώρα δεν σημειώνει πρόοδο όσον αφορά τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα· ενθαρρύνει έναν νέο και άμεσο μηχανισμό εποικοδομητικού διαλόγου με την τουρκική κοινωνία των πολιτών για την οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και για τη στήριξη των δημοκρατικών και φιλοευρωπαϊκών φιλοδοξιών της τουρκικής κοινωνίας, με την υποστήριξη ανταλλαγών για τον εκδημοκρατισμό, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου, τη χρηστή διακυβέρνηση, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, μηχανισμός που πρέπει να στηρίζεται σε κατάλληλη χρηματοδότηση από την ΕΕ ώστε να έχει πραγματικά αποτελέσματα· ζητεί από την Επιτροπή και την EYED να συνεχίσουν να στηρίζουν τους νέους στην Τουρκία μέσω των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων και της επέκτασης της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα Erasmus+ και στις υποτροφίες Jean Monnet, με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη στήριξη της ερευνητικής συνεργασίας και της κοινής καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενδυνάμωσης των γυναικών στην κοινωνία και τις επιχειρήσεις·

Κράτος δικαίου και θεμελιώδη δικαιώματα

10. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τη σοβαρή οπισθοδρόμηση στο θέμα των θεμελιωδών ελευθεριών που αποκαλύπτει τη δεινή κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία και τη συνεχή διάβρωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, κατά παράβαση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης·
11. πιστεύει ότι ο κρίσιμος τομέας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ο οποίος βρίσκεται στο επίκεντρο της ενταξιακής διαδικασίας, δεν μπορεί να αποσυνδεθεί και να απομονωθεί από τις συνολικές σχέσεις και ότι παραμένει το κύριο εμπόδιο για την πρόοδο προς κάθε θετική ατζέντα που θα μπορούσε να προσφερθεί στην Τουρκία, η

οποία θα πρέπει επίσης να υπόκειται στον πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου και της θεμελιώδους αρχής των σχέσεων καλής γειτονίας και της περιφερειακής συνεργασίας·

12. τονίζει ότι η επιδείνωση των θεμελιωδών ελευθεριών στην Τουρκία προηγείται της περιόδου της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που κηρύχθηκε μετά την απόπειρα πραξικοπήματος του 2016, την οποία επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει σθεναρά· θεωρεί ότι μπορούν να δικαιολογηθούν έκτακτα μέτρα υπό εξαιρετικές συνθήκες, όπως μια απόπειρα πραξικοπήματος, αλλά ότι πρέπει να είναι αναλογικά και να παραμένουν περιορισμένα χρονικά και ως προς το πεδίο εφαρμογής τους· σημειώνει με βαθιά ανησυχία ότι, παρά την επίσημη άρση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης τον Ιούλιο του 2018, πολλές νομικές διατάξεις και περιοριστικά στοιχεία της κατάστασης έκτακτης ανάγκης ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία και ότι, κατά συνέπεια, ο αντίκτυπος της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα παραμένει ιδιαίτερα αισθητός, παρά την υπαρξιακή απειλή που έχει ήδη εξαφανιστεί ευτυχώς εδώ και καιρό·
13. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι η κατασταλτική αυτή μορφή διακυβέρνησης έχει πλέον μετατραπεί σε εσκεμμένη, αδιάκοπη, συστηματική κρατική πολιτική, η οποία εκτείνεται σε κάθε κρίσιμη δραστηριότητα, όπως ο ειρηνικός πολιτικός ακτιβισμός σε θέματα που απασχολούν τους Κούρδους και τους Αλεβίτες, οι ειρηνικές διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις που γίνονται από πρώην εργαζομένους του δημόσιου τομέα, ακτιβιστές για τα δικαιώματα των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ και θύματα της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, όπως οι Cemal Yildirim και Melek Çetinkaya, ή ακόμη και σε γεγονότα που έλαβαν χώρα πριν από την απόπειρα πραξικοπήματος, όπως οι διαδηλώσεις στο πάρκο Gezi·
14. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι οι υπέρμετρα ευρείες αντιτρομοκρατικές διατάξεις που ισχύουν σήμερα και η κατάχρηση των αντιτρομοκρατικών μέτρων αποτελούν πλέον τη ραχοκοκαλιά αυτής της κρατικής πολιτικής καταστολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οποιασδήποτε επικριτικής φωνής στη χώρα, με τη συνέργεια ενός δικαστικού κλάδου που είναι αδύναμος ή απρόθυμος να συγκρατήσει τυχόν παραβιάσεις της συνταγματικής τάξης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι αυτή η ευρεία έννοια της τρομοκρατίας παραβιάζει τη βασική αρχή της ατομικής ευθύνης μέσω συλλογικών γενικών κατηγοριών· σημειώνει με μεγάλη ανησυχία τη συνεχιζόμενη μαζική φυλάκιση ατόμων, συμπεριλαμβανομένων δημοσιογράφων, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικών αντιφρονούντων, που έχουν καταδικαστεί ή προφυλακιστεί για κατηγορίες σχετιζόμενες με την τρομοκρατία, ιδίως για εικαζόμενη συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση, με βάση λιγοστά στοιχεία· εκφράζει την έντονη ανησυχία του για το γεγονός ότι, όπως δηλώθηκε κατά την έγκριση της Καθολικής Περιοδικής Εξέτασης, οι αρχές της Τουρκίας δεν σχεδιάζουν να αναθεωρήσουν περαιτέρω την αντιτρομοκρατική νομοθεσία· προτρέπει, συνεπώς, την Τουρκία να ευθυγραμμίσει την αντιτρομοκρατική νομοθεσία της με τα διεθνή πρότυπα, προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και την αναλογικότητα και ισότητα έναντι του νόμου· αναγνωρίζει ότι η Τουρκία έχει εύλογες ανησυχίες για θέματα ασφάλειας και το δικαίωμα καταπολέμησης της τρομοκρατίας· τονίζει, ωστόσο, ότι αυτό πρέπει να γίνεται με πλήρη σεβασμό του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών· επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει σθεναρά και απερίφραστα τις βίαιες τρομοκρατικές επιθέσεις του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (PKK), το οποίο συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο της ΕΕ με τις

τρομοκρατικές οργανώσεις από το 2002· εκφράζει τα ειλικρινή συλλυπητήριά του στο τουρκικό κοινό και ιδίως στις οικογένειες των 13 Τούρκων πολιτών οι οποίοι σκοτώθηκαν στην τρομοκρατική επίθεση στη Gara του Ιράκ, τον Φεβρουάριο του 2021·

15. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι οι αντιτρομοκρατικές διατάξεις και τα μέτρα της Τουρκίας έχουν διατηρήσει πολλούς έκτακτους περιορισμούς και συνεπώς συνεχίζουν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, μεταξύ άλλων λόγω του περιορισμού των εγγυήσεων για δίκαιη δίκη, της παράτασης της διάρκειας της προφυλάκισης και της ανοχής στη συνέχιση των απολύσεων δημόσιων λειτουργών, λόγω εικαζόμενων δεσμών με τρομοκρατικές οργανώσεις·
16. εκφράζει την έντονη ανησυχία του για το γεγονός ότι το ρατσιστικό δεξιό εξτρεμιστικό κίνημα Ülkücü, γνωστό ως «Γκρίζοι Λύκοι», το οποίο συνδέεται στενά με το κόμμα MHP (Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης) που συμμετέχει στον κυβερνητικό συνασπισμό, εξαπλώνεται τόσο στην ίδια την Τουρκία όσο και σε κράτη μέλη της ΕΕ· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να εξετάσουν το ενδεχόμενο να προστεθούν στον κατάλογο τρομοκρατών της ΕΕ οι Γκρίζοι Λύκοι, να απαγορεύσουν τις ενώσεις και τις οργανώσεις τους σε χώρες της ΕΕ, να παρακολουθούν στενά τις δραστηριότητές τους και να καταπολεμήσουν την επιρροή τους, η οποία απειλεί ιδιαίτερα τα άτομα κουρδικής, αρμενικής ή ελληνικής καταγωγής και οποιονδήποτε θεωρούν αντίπαλο·
17. θεωρεί ότι η διάβρωση του κράτους δικαίου και η συστημική έλλειψη ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης εξακολουθούν να αποτελούν δύο από τα πλέον πιεστικά και ανησυχητικά ζητήματα· καταδικάζει την αυξημένη επιτήρηση που ασκεί η εκτελεστική εξουσία και την πολιτική πίεση που επηρεάζει αρνητικά το έργο των δικαστών, των εισαγγελέων, των δικηγόρων και των δικηγορικών συλλόγων· εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τα επιδεινούμενα διαρθρωτικά προβλήματα που αφορούν την έλλειψη θεσμικής ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, προς όφελος της εκτελεστικής εξουσίας· επισημαίνει το γεγονός ότι η έλλειψη ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, σε συνδυασμό με τον αρνητικό αντίκτυπο των μαζικών απολύσεων που πραγματοποίησε η κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια, αποτελούν σοβαρές απειλές για το κράτος δικαίου και υπονομεύουν την ικανότητα της δικαιοσύνης στο σύνολό της να παρέχει αποτελεσματική έννομη προστασία για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης όσο και γενικότερα· σημειώνει με λύπη ότι, στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική της δικαστικής μεταρρύθμισης και οι τρεις συνακόλουθες δέσμες νομοθετικών μέτρων δεν θα είναι από μόνες τους αρκετές για να αποκαταστήσουν το κράτος δικαίου, ειδικά εάν δεν μεταφράζονται σε πραγματικές αλλαγές στη συμπεριφορά των εισαγγελέων και εάν οι δικαστικές αποφάσεις συνεχίσουν να αντιβαίνουν στα διεθνή πρότυπα· τονίζει ότι απαιτείται επειγόντως σοβαρή μεταρρύθμιση του νομοθετικού και δικαστικού σκέλους της εξουσίας, προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση στο δικαστικό σύστημα, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά του και να προστατεύεται καλύτερα το δικαίωμα δίκαιης δίκης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος·
18. καταδικάζει την απόλυση, την ευρείας κλίμακας μετάθεση και την αναγκαστική απομάκρυνση περίπου του 30 % των Τούρκων δικαστών και εισαγγελέων, γεγονός που προκαλεί ανησυχητικό επίπεδο εκφοβισμού, αυτολογοκρισίας και υποβάθμισης της συνολικής ποιότητας των δικαστικών αποφάσεων· υπενθυμίζει ότι τυχόν απολύσεις και

διορισμοί στο δικαστικό σώμα θα πρέπει να υπόκεινται σε ιδιαίτερα απαιτητικό έλεγχο, ότι θα πρέπει να απαγορεύεται στην εκτελεστική εξουσία να παρεμβαίνει ή να προσπαθεί να ασκήσει επιρροή στη δικαιοσύνη και ότι ο διορισμός των δικαστών θα πρέπει να σέβεται τις αρχές της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας· εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι, κατά την έγκριση του αποτελέσματος της Καθολικής Περιοδικής Εξέτασης τον Οκτώβριο του 2020, η Τουρκία αρνήθηκε να αποδεχθεί τις συστάσεις για τη θέσπιση συνταγματικής τροποποίησης που θα καθιστά το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων (Hâkimler ve Savcılar Kurulu – HSK) ανεξάρτητο από την εκτελεστική εξουσία· ζητεί να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις στη δομή και τη διαδικασία επιλογής των μελών του εν λόγω συμβουλίου, με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του και τον τερματισμό των αυθαίρετων αποφάσεών του·

19. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την κατάσταση των δικηγόρων στην Τουρκία, καθώς τα τελευταία χρόνια εκατοντάδες εξ αυτών άρχισαν (και εξακολουθούν) να παρενοχλούνται, να συλλαμβάνονται, να διώκονται και να καταδικάζονται λόγω των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους και της εκπροσώπησης των πελατών τους· συμμερίζεται τις ανησυχίες που επισημαίνονται στη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας, η οποία εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2020, σχετικά με τις τροποποιήσεις που έγιναν τον Ιούλιο του 2020 στον νόμο περί δικηγόρων του 1969, ιδίως αυτή για τη δημιουργία πολλαπλών δικηγορικών συλλόγων στην ίδια πόλη· τονίζει ότι αυτό θα οδηγήσει σε περαιτέρω πολιτικοποίηση του νομικού επαγγέλματος, με αποτέλεσμα την ασυμβατότητα με την απαίτηση αμεροληψίας του νομικού επαγγέλματος και τη διακύβευση της ανεξαρτησίας των δικηγόρων· θεωρεί ότι αυτή η νομική μεταρρύθμιση μπορεί να αποτελέσει ένα ακόμα πλήγμα στη λειτουργία της δικαιοσύνης και μια απόπειρα αποδυνάμωσης των υφιστάμενων δικηγορικών συλλόγων και εξάλειψης των εναπομεινουσών επικριτικών φωνών· καλεί τις τουρκικές αρχές να σέβονται την ανεξαρτησία των δικηγόρων και να τους επιτρέπουν να εκτελούν το έργο τους ελεύθερα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα· ζητεί την άμεση και άνευ όρων αποφυλάκιση όλων των δικηγόρων που τελούν υπό κράτηση αποκλειστικά και μόνο επειδή άσκησαν το νομικό επάγγελμά τους·
20. εκφράζει τη λύπη του για τον θάνατο της δικηγόρου Ebru Timtik, έπειτα από απεργία πείνας 238 ημερών με αίτημα μια δίκαιη δίκη μετά την καταδίκη της για εικαζόμενη συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση, ενώ η έφεσή της εκκρεμούσε ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου· υπενθυμίζει ότι είναι η τέταρτη φυλακισμένη που πέθανε το 2020 λόγω απεργίας πείνας με αίτημα μια δίκαιη δίκη, μετά τους θανάτους των Helin Bölek και İbrahim Gökçek, δύο μουσικών από το συγκρότημα Grup Yorum, και του Mustafa Koçak· αναμένει ότι η εν εξελίξει δίκη εναντίον τριών αστυνομικών που κατηγορούνται για τη δολοφονία του Κούρδου δικηγόρου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Tahir Elçi, θα αποκαλύψει επιτέλους όλες τις περιστάσεις γύρω από τον θάνατό του και θα αποδώσει δικαιοσύνη στην υπόθεσή του·
21. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την αδιαφορία που επιδεικνύουν το τουρκικό δικαστικό σώμα και η κυβέρνηση της Τουρκίας έναντι των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) και για την αυξανόμενη μη συμμόρφωση των κατώτερων δικαστηρίων με τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου· αναγνωρίζει ότι υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες το τουρκικό δικαστικό σώμα διεξήγαγε εκ νέου δίκες κρατουμένων ύστερα από απόφαση του ΕΔΑΔ· σημειώνει, ωστόσο, με λύπη ότι οι εν λόγω επαναληπτικές δίκες συχνά δεν πληρούν τα

διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα δίκαιης δίκης, όπως στην περίπτωση του İlhan Sami Çomak· καλεί την Τουρκία να διασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την τήρηση των σχετικών αποφάσεων του ΕΔΑΔ, και να συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης με σκοπό την ενίσχυση του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων· ελπίζει ότι το ΕΔΑΔ θα είναι σε θέση να δώσει προτεραιότητα και να επιταχύνει την έκδοση αποφάσεων στις πολυάριθμες τουρκικές υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του δικαστηρίου του, ιδίως στην περίπτωση του διακεκριμένου συγγραφέα Ahmet Altan, η οποία εκκρεμεί από το 2017, και της δημοσιογράφου Hanım Büşra Erdal· σημειώνει ότι η τουρκική δικαιοσύνη αδιαφορεί επίσης για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από μηχανισμούς του ΟΗΕ, όπως η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και η Ομάδα Εργασίας για τις Αυθαίρετες Κρατήσεις·

22. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη πραγματικών μέσων προσφυγής κατά των μαζικών απολύσεων που πλήττουν πολλά άτομα, μεταξύ των οποίων περισσότεροι από 152 000 δημόσιοι υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένων δασκάλων, γιατρών, πανεπιστημιακών, δικηγόρων, δικαστών και εισαγγελέων, οι οποίοι αποπέμφθηκαν και στους οποίους απαγορεύτηκε μόνιμα να εργάζονται στον δημόσιο τομέα ή ακόμη και να ασκούν το επάγγελμά τους εν γένει· τονίζει ότι πολλές από τις εν λόγω απολύσεις εξακολουθούν να έχουν καταστροφικές συνέπειες για τους ενδιαφερομένους, καθώς και τις οικογένειές τους, συμπεριλαμβανομένου ενός μόνιμου κοινωνικού και επαγγελματικού στίγματος· έχει σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον η Εξεταστική Επιτροπή για τα Μέτρα του Καθεστώτος Έκτακτης Ανάγκης (CoSEM) ενεργεί πραγματικά ως εσωτερικό μέτρο προσφυγής, και τούτο λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και αποτελεσματικότητάς του· σημειώνει ότι οι αυθαίρετες ακυρώσεις διαβατηρίων, παρά ορισμένες πρόσθετες βελτιώσεις, εξακολουθούν να συνιστούν σημαντικό αδικαιολόγητο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των ενδιαφερομένων· καλεί τις τουρκικές αρχές να σεβαστούν τα δικαιώματα υπεράσπισης των απολυθέντων και να διασφαλίσουν μια διαδικασία αξιολόγησης σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα·
23. εκφράζει τον αποτροπιασμό του για τις δηλώσεις κορυφαίων εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας και του κυβερνώντος συνασπισμού σχετικά με την πιθανή επαναφορά της θανατικής ποινής που κατάργησε η Τουρκία το 2004· προειδοποιεί ότι μια τέτοια λυπηρή κίνηση όχι μόνο θα αντέβαινε στις υφιστάμενες διεθνείς δεσμεύσεις της Τουρκίας, αλλά θα ήταν ασυμβίβαστη με τη διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ·
24. επαναλαμβάνει τη σημασία της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης ως μίας από τις βασικές αξίες της ΕΕ και ως ακρογωνιαίου λίθου κάθε δημοκρατίας· εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία του για τα δυσανάλογα και αυθαίρετα μέτρα που περιορίζουν την ελευθερία της έκφρασης, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την πρόσβαση στην ενημέρωση στην Τουρκία, όπου η αντιτρομοκρατική νομοθεσία συχνά χρησιμοποιείται καταχρηστικά με στόχο τη φίμωση της κριτικής, εν μέσω ασφυκτικής έλλειψης πολυφωνίας στα μέσα ενημέρωσης· ζητεί από την Τουρκία να διασφαλίσει κατά προτεραιότητα την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την ελευθερία του λόγου στις πλατφόρμες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, μεταξύ άλλων με τη μεταρρύθμιση του άρθρου 299 του Ποινικού Κώδικα (περί προσβολής του Προέδρου), το οποίο χρησιμοποιείται συστηματικά για τη δίωξη συγγραφέων, ρεπόρτερ, αρθρογράφων και εκδοτών, και να αποφυλακίσει και να αθώσει αμέσως όλους τους δημοσιογράφους, συγγραφείς, υπαλλήλους μέσων ενημέρωσης και χρήστες των μέσων κοινωνικής

δικτύωσης που κρατούνται παράνομα για την άσκηση του επαγγέλματός τους και των αστικών τους δικαιωμάτων· σημειώνει ότι, μολονότι το περασμένο έτος ο αριθμός των φυλακισμένων δημοσιογράφων μειώθηκε από 160 σε πάνω από 70, ο αριθμός αυτός παραμένει πολύ υψηλός και εξακολουθεί να αποτελεί αιτία σοβαρής ανησυχίας, καθώς και ότι πολύ συχνά φυλακίζονται άνθρωποι για μη τεκμηριωμένους λόγους· καλεί τις τουρκικές αρχές να επιδείξουν μηδενική ανοχή σε όλα τα περιστατικά σωματικής και λεκτικής κακοποίησης ή απειλών κατά δημοσιογράφων και να επιτρέψουν στα μέσα ενημέρωσης που είχαν κλείσει αυθαίρετα να επαναλειτουργήσουν· εκφράζει βαθιά ανησυχία για την απόφαση του επαρχιακού δικαστηρίου της Κωνσταντινούπολης, της 20ής Οκτωβρίου 2020, να ανατραπούν οι προηγούμενες αθώωσεις και να ξαναδικαστούν ο εκπρόσωπος των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα Τουρκίας Erol Önderoğlu, η υπερασπίστρια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Şebnem Korur Fincancı και ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Ahmet Nesin, οι οποίοι κατηγορούνται για διάφορα εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης τρομοκρατικής προπαγάνδας, λόγω της συμμετοχής τους σε εκστρατεία αλληλεγγύης προς μια εφημερίδα, και αντιμετωπίζουν έως και 14,5 έτη κάθειρξης·

25. εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία του για τον αρνητικό αντίκτυπο που θα έχει στην ελευθερία της έκφρασης ο νόμος για τη ρύθμιση των δημοσιευμάτων στο διαδίκτυο και την καταπολέμηση των εγκλημάτων που διαπράττονται μέσω των εν λόγω δημοσιευμάτων, του Ιουλίου του 2020, καθώς θέτει νέες δρακόντειες υποχρεώσεις στους παρόχους μέσω κοινωνικής δικτύωσης, δίνει στην κυβέρνηση εκτεταμένες εξουσίες να λογοκρίνει το διαδικτυακό περιεχόμενο και παρέχει περαιτέρω λόγους δίωξης των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης· σημειώνει την άρση της απαγόρευσης της Wikipedia, αλλά τονίζει ότι περισσότεροι από 400 000 ιστότοποι παραμένουν μπλοκαρισμένοι και ότι εξακολουθούν να ισχύουν διάφοροι περιορισμοί στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης·
26. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την έλλειψη ανεξαρτησίας και αμεροληψίας δημόσιων φορέων, όπως το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (RTÜK) και ο Διαφημιστικός Οργανισμός Τύπου (BİK), που χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για την αυθαίρετη αναστολή, απαγόρευση, επιβολή προστίμων ή πρόκληση οικονομικής ασφυξίας σε μέσα ενημέρωσης που θεωρούνται επικριτικά προς την κυβέρνηση, κάτι που καθιστά δυνατό τον σχεδόν πλήρη έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης· εκφράζει τη λύπη του για την ακύρωση, το 2019, περισσότερων από 700 δελτίων δημοσιογράφων από τη Διεύθυνση Επικοινωνιών της Προεδρίας και για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τοπικοί και διεθνείς δημοσιογράφοι κατά την επιτέλεση της εργασίας τους·
27. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ύπαρξη μιας δυναμικής, πλουραλιστικής, δραστήριας και ετερογενούς κοινωνίας των πολιτών στην Τουρκία, παρά τη μαζική πολιτική καταστολή, καθώς αποτελεί έναν από τους λίγους εναπομείναντες ελέγχους στην τουρκική κυβέρνηση και έχει τη δυνατότητα να βοηθήσει τη χώρα να αντιμετωπίσει τις βαθιές πολιτικές και κοινωνικές της προκλήσεις· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την περαιτέρω οπισθοδρόμηση που επηρεάζει τις ελευθερίες του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι και καταγγέλλει το αυθαίρετο κλείσιμο οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων και μέσω ενημέρωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα· καταδικάζει, στο πλαίσιο αυτό, τον νέο νόμο του Δεκεμβρίου 2020 για την πρόληψη της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων

μαζικής καταστροφής, ο οποίος παρέχει στο τουρκικό Υπουργείο Εσωτερικών και στον Πρόεδρο εκτεταμένη εξουσία περιορισμού των δραστηριοτήτων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των επιχειρηματικών συμπράξεων, των ανεξάρτητων ομάδων και ενώσεων, και φαίνεται ότι αποσκοπεί στον περαιτέρω περιορισμό και έλεγχο της κοινωνίας των πολιτών· υποστηρίζει ένθερμα την έκκληση διαφόρων ειδικών εκπροσώπων των Ηνωμένων Εθνών προς την κυβέρνηση της Τουρκίας να αναθεωρήσει τη νομοθεσία αυτή, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της Τουρκίας με τις διεθνείς υποχρεώσεις της σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί την Τουρκία να θεωρεί τους επικριτές ή τους διαφωνούντες, συμπεριλαμβανομένων των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των πανεπιστημιακών και των δημοσιογράφων, ως πολύτιμους συντελεστές στον κοινωνικό διάλογο και όχι ως αποσταθεροποιητικές δυνάμεις·

28. εκφράζει τη λύπη του για τη μαζική υποβάθμιση της πανεπιστημιακής ελευθερίας στην Τουρκία, ιδίως για τις συνεχείς παραβιάσεις των δικαιωμάτων των Πανεπιστημιακών για την Ειρήνη, παρά την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Ιουλίου 2019, και για τις τροποποιήσεις του τουρκικού νόμου για το Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι οποίες προσθέτουν περαιτέρω περιοριστικά μέτρα σε αυτά που βρίσκονται ήδη σε ισχύ·
29. καταδικάζει τη βίαιη καταστολή από τις τουρκικές αρχές των διαδηλώσεων που σχετίζονται με τον διορισμό, από την κυβέρνηση, του πρύτανη του Πανεπιστημίου Μπογκαζίτσι· εκφράζει αποτροπιασμό για τη μαζική κράτηση φοιτητών, την υπερβολική χρήση βίας από την αστυνομία σε ειρηνικές διαδηλώσεις, την απόφαση του κυβερνήτη της Κωνσταντινούπολης να απαγορεύσει επιλεκτικά κάθε είδους συναθροίσεις και διαδηλώσεις στην περιοχή γύρω από το πανεπιστήμιο, την παρουσίαση διαδηλωτών – και συγκεκριμένα, φοιτητών, αποφοίτων και πανεπιστημιακών – ως τρομοκρατών, και τη στοχοποίηση των ομάδων ΛΟΑΤΚΙ· καλεί την Τουρκία να αποσύρει τις κατηγορίες και να αποφυλακίσει όσους κρατούνται αυθαίρετα επειδή άσκησαν το δικαίωμά τους για ειρηνική συνάθροιση·
30. ζητεί με έμφαση από την Τουρκία να μη χρησιμοποιεί την κράτηση και τη δίωξη δημοσιογράφων και υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως μέσο εκφοβισμού ή αποθάρρυνσής τους από την ελεύθερη καταγγελία σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων· ζητεί με έμφαση από την Τουρκία να ερευνά άμεσα και ανεξάρτητα τις καταγγελλόμενες περιπτώσεις εκφοβισμού και παρενόχλησης υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιογράφων, πανεπιστημιακών και ακτιβιστών της κοινωνίας των πολιτών και να καθιστά υπόλογους όσους είναι υπεύθυνοι για τέτοιες καταχρηστικές συμπεριφορές·
31. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις συνεχείς επιθέσεις και πιέσεις στα κόμματα της αντιπολίτευσης στην Τουρκία, συμπεριλαμβανομένης της καταδίκης μελών της αντιπολίτευσης ή της αθέμιτης χρήσης των οικονομικών πόρων και των διοικητικών αρμοδιοτήτων του κράτους από την εν ενεργεία κυβέρνηση, γεγονός που υπονομεύει την ορθή λειτουργία ενός δημοκρατικού συστήματος· καλεί τα βασικά τουρκικά κόμματα να συνεχίσουν τις δημοκρατικές και κοινοβουλευτικές τους προσπάθειές για την προώθηση της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, σύμφωνα με τους νόμους και το Σύνταγμα της Τουρκίας·
32. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι το Λαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα (HDP),

συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων νεολαίας του, βρίσκεται επιλεκτικά και διαρκώς στο στόχαστρο των τουρκικών αρχών· καταδικάζει απερίφραστα την προσφυγή που κατέθεσε ο Εισαγγελέας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της Τουρκίας στο Συνταγματικό Δικαστήριο με αίτημα τη διάλυση του HDP και την απαγόρευση της πολιτικής δράσης 600 και πλέον μελών του HDP· τονίζει ότι, πέραν ενός σοβαρού πολιτικού σφάλματος μεσοπρόθεσμα, αυτό θα συνιστούσε μη αναστρέψιμο πλήγμα για τον πλουραλισμό και τις δημοκρατικές αρχές, αφήνοντας εκατομμύρια ψηφοφόρους στην Τουρκία χωρίς εκπροσώπηση· καταδικάζει σθεναρά τη συνεχιζόμενη κράτηση, από τον Νοέμβριο του 2016, των πρώην συμπροέδρων του HDP, Figen Yüksekdağ και Selahattin Selahattin Demirtaş, αρχηγού της αντιπολίτευσης και πρώην υποψηφίου για την προεδρία, και της πρώην δημάρχου του Ντιγιαρμπάκιρ, Gülten Kışanak· υπενθυμίζει την απόφαση του ΕΔΑΔ σχετικά με την υπόθεση Demirtaş της 20ής Νοεμβρίου 2018, που επικυρώθηκε με την απόφαση του τμήματος μείζονος συνθέσεως του ΕΔΑΔ της 22ας Δεκεμβρίου 2020, και η οποία καλεί τις τουρκικές αρχές να τον αποφυλακίσουν αμέσως· Είναι θορυβημένο από τη συνεχιζόμενη μη συμμόρφωση με την εν λόγω δεσμευτική απόφαση του ΕΔΑΔ· καταδικάζει την πρόσφατη απόφαση του 46ου ποινικού δικαστηρίου του Μπακιρκόι στην Κωνσταντινούπολη να καταδικάσει τον Selahattin Demirtaş σε τρεισήμισι χρόνια φυλάκισης για εικαζόμενη προσβολή του Προέδρου, μια από τις μεγαλύτερες ποινές που έχουν επιβληθεί ποτέ για τέτοιες κατηγορίες· εκφράζει τη λύπη του διότι, στις 7 Ιανουαρίου 2021, το 22ο Κακουργιοδικείο της Άγκυρας δέχθηκε άλλη μια απαγγελία κατηγορίας κατά 108 συνολικά πολιτικών, μεταξύ των οποίων ο κ. Demirtaş και η κ. Yüksekdağ, για τον εικαζόμενο ρόλο τους στις διαδηλώσεις σχετικά με τον Kobane τον Οκτώβριο του 2014, παρόλο που η κατηγορία αυτή βασίζεται στα ίδια γεγονότα και περιστατικά για τα οποία το τμήμα μείζονος συνθέσεως έχει ήδη αποφανθεί ότι συνιστούν ανεπαρκείς λόγους για την κράτησή του κ. Demirtaş· καταδικάζει επίσης την επαναλαμβανόμενη προσφυγή στην ανάκληση της βουλευτικής ιδιότητας αντιπολιτευόμενων μελών του κοινοβουλίου, η οποία βλάπτει σοβαρά την εικόνα του κοινοβουλίου ως δημοκρατικού θεσμού· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Άγκυρας ετοιμάζει έρευνες για την άρση της βουλευτικής ασυλίας εννέα ακόμη βουλευτών του HDP – μεταξύ των οποίων η σημερινή συμπρόεδρος του HDP, Pervin Buldan, και οι Meral Daniş Beştaş, Hakkı Saruhan Oluç, Garo Paylan, Hüda Kaya, Sezai Temelli, Serpil Kemalbay Pekgözegü, Pero DüNDAR και Fatma Kurtulan – ώστε να καταστεί δυνατή η άσκηση δίωξης εις βάρος τους για τον εικαζόμενο ρόλο τους στις διαδηλώσεις του 2014 σχετικά με τον Kobane· επισημαίνει την υπόθεση του Cihan Erdal, μέλους της πτέρυγας της νεολαίας του τουρκικού Κόμματος των Πρασίνων/της Αριστεράς, ο οποίος, ενώ επισκεπτόταν προσωρινά την Τουρκία για να δει την οικογένειά του, συνελήφθη και τέθηκε υπό κράτηση στις 25 Σεπτεμβρίου 2020, για τον μοναδικό λόγο ότι ήταν μέλος του HDP έξι χρόνια πριν από τη σύλληψή του· καταδικάζει την απόφαση να στερηθεί ο βουλευτής του HDP Ömer Faruk Gergerlioğlu την κοινοβουλευτική του έδρα και την κοινοβουλευτική ασυλία του και την επακόλουθη σύλληψή του στις εγκαταστάσεις της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας· πιστεύει ότι η απόφαση αυτή αποτελεί αντίποινα για τον ακτιβισμό του σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων για το γεγονός ότι αναφέρθηκε από το βήμα του κοινοβουλίου στις εκτεταμένες καταγγελίες για σωματικές έρευνες και παρενοχλήσεις στις φυλακές και στα κρατητήρια, και άρχισε εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κατά των πρακτικών αυτών·

33. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τη σταδιακά αυξανόμενη πίεση στο κυριότερο κόμμα της αντιπολίτευσης (CHP) και τον αρχηγό του, Kemal Kılıçdaroğlu,

συμπεριλαμβανομένης της κατάσχεσης φυλλαδίων του κόμματος με δικαστική απόφαση, της αίτησης άρσης της ασυλίας κατά του αρχηγού λόγω των πολιτικών του δηλώσεων, των απειλών που εξαπολύθηκαν δημοσίως εναντίον του ή ακόμη και σωματικών επιθέσεων· επαναλαμβάνει τη σοβαρή ανησυχία του για τη συνεχή πολιτική και δικαστική παρενόχληση της Canan Kaftancıoğlu, περιφερειακής προέδρου του CHP στην Κωνσταντινούπολη, η οποία καταδικάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2019 σε σχεδόν 10ετή κάθειρξη για μια υπόθεση με πολιτικά κίνητρα, απόφαση για την οποία αναμένεται το αποτέλεσμα προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο, ενώ στην ίδια απαγγέλθηκε κατηγορία και τον Δεκέμβριο του 2020 που επισύρει ποινή νέας δεκαετούς κάθειρξης σε μια νέα πολιτική υπόθεση, στην οποία εμπλέκονται παράλληλα και τέσσερις δημοσιογράφοι της εφημερίδας Cumhuriyet· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι ο βουλευτής του CHP Enis Berberoğlu έχει ανακτήσει την έδρα του και την κοινοβουλευτική ασυλία του σύμφωνα με δεύτερη απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2021, δεδομένου ότι η προηγούμενη απόφασή του είχε αγνοηθεί από τα κατώτερα δικαστήρια·

34. καλεί τις αρμόδιες αρχές της Τουρκίας να αποφυλακίσουν όλους τους κρατούμενους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιογράφους, δικηγόρους, πανεπιστημιακούς και άλλους που κρατούνται με βάση αστήρικτες κατηγορίες και να τους επιτρέψουν να επιτελούν το έργο τους σε όλες τις περιστάσεις, χωρίς απειλές ή εμπόδια· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν την προστασία και τη στήριξη που παρέχουν στους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διατρέχουν κίνδυνο στην Τουρκία, μεταξύ άλλων μέσω επιχορηγήσεων έκτακτης ανάγκης· καταδικάζει την απόφαση του Περιφερειακού Εφετείου της Κωνσταντινούπολης να επικυρώσει τις μεγάλες ποινές φυλάκισης τεσσάρων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην υπόθεση Μπουγιούκ Αντά για κατηγορίες που σχετίζονται με την τρομοκρατία, παρά την απουσία αποδεικτικών στοιχείων εγκληματικής δραστηριότητας και του γεγονότος ότι οι ισχυρισμοί κατά των εν λόγω κατηγορουμένων είχαν καταρριφθεί επανειλημμένως, μεταξύ άλλων και με βάση τα ίδια τα αποδεικτικά στοιχεία του κράτους· θεωρεί την υπόθεση αυτή ως ένα ακόμα παράδειγμα του εχθρικού περιβάλλοντος σε βάρος των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της διαρκούς επιρροής του δηκτικού πολιτικού λόγου που οδηγεί σε μεροληπτικές δικαστικές αποφάσεις· καταδικάζει την εκ νέου σύλληψη του συγγραφέα Ahmet Altan τον Νοέμβριο του 2019, μία μόλις εβδομάδα μετά την αποφυλάκισή του, έπειτα από περισσότερα από τρία χρόνια σε προφυλάκιση· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την παρενόχληση του Öztürk Türkdöğan, μιας καταξιωμένης προσωπικότητας και συμπροέδρου της İnsan Hakları Derneği (Ενωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων/ İHD), ο οποίος συνελήφθη πρόσφατα κατά τη διάρκεια εισβολής στην κατοικία του στο πλαίσιο διαβαθμισμένης έρευνας και αργότερα αφέθηκε ελεύθερος·
35. καταδικάζει απερίφραστα την εκ νέου σύλληψη του Osman Kavala, εξέχουσας και αξιοσέβαστης ηγετικής φυσιογνωμίας της κοινωνίας των πολιτών, λίγες μόνο ώρες μετά την αθώωσή του τον Φεβρουάριο του 2020, και τη συνεχιζόμενη κράτησή του για περισσότερα από τρία έτη με ψευδείς κατηγορίες, γεγονός που αποτελεί κατάφωρη άρνηση συμμόρφωσης με την τελική απόφαση του ΕΔΑΔ και με τις επακόλουθες εκκλήσεις της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης· θεωρεί τη νέα υπόθεση και το νέο κατηγορητήριο σε βάρος του και σε βάρος του Αμερικανού πανεπιστημιακού Henri Barkey – για εικαζόμενη κατασκοπεία και απόπειρα ανατροπής της συνταγματικής τάξης στην Τουρκία – αβάσιμα, στερούμενα κάθε απόδειξης και, ως

εκ τούτου, πολιτικά υποκινούμενα· είναι βαθιά συγκλονισμένο από ορισμένες πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις, όπως η απόφαση του Εφετείου της Κωνσταντινούπολης, της 22ας Ιανουαρίου 2021, με την οποία ακυρώθηκε η προηγούμενη αθωωτική απόφαση, η απόφαση στην επανεκδίκαση της υπόθεσης του πάρκου Γκεζί, και η απόφαση του δικαστηρίου της Κωνσταντινούπολης, της 5ης Φεβρουαρίου 2021, για συγχώνευση της υπόθεσης αυτής, που ξανάνοιξε πρόσφατα, με την άλλη υπόθεση κατασκοπείας, καθώς οι αποφάσεις αυτές αγνοούν πλήρως την ετυμηγορία του ΕΔΑΔ· επισημαίνει ότι το ΕΔΑΔ έχει ήδη εκδώσει ετυμηγορία στην υπόθεση Γκεζί και ότι, ως εκ τούτου, η συγχώνευση των δύο υποθέσεων καθιστά τη συνέχιση της προσωρινής κράτησης ακόμη πιο παράλογη και παράνομη· εκφράζει τον αποτροπιασμό του για την απόφαση του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων (HSK) να διενεργηθεί έρευνα για τους τρεις δικαστές του 30ού Ανώτατου Κακουργιοδικείου της Κωνσταντινούπολης, οι οποίοι τον Φεβρουάριο του 2020 αθώωσαν τον Kavala και τους λοιπούς κατηγορούμενους στη δίκη για την υπόθεση του πάρκου Γκεζί λόγω έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων· εκφράζει τον αποτροπιασμό του για το πώς, από την άλλη πλευρά, ο πρώην Αντεισαγγελέας Κωνσταντινούπολης, Hasan Yılmaz, υπεύθυνος για τη δεύτερη απαγγελία κατηγορίας σε βάρος του Kavala, διορίστηκε στη συνέχεια Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης·

36. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τους συνεχιζόμενους ισχυρισμούς για βίαιες συλλήψεις, ξυλοδαρμούς, βασανιστήρια, κακοποίηση και σκληρή και απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση στα αστυνομικά και στρατιωτικά κρατητήρια και στις φυλακές, καθώς και για τις περιπτώσεις αναγκαστικών εξαφανίσεων τα τελευταία τέσσερα έτη, για την αποτυχία των εισαγγελέων να διενεργήσουν ουσιαστικές έρευνες για τέτοιους ισχυρισμούς και για τη διάχυτη νοοτροπία ατιμωρησίας των εμπλεκόμενων μελών των δυνάμεων ασφαλείας και δημόσιων υπαλλήλων· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να εξηγήσει τι απέγιναν τα εκατοντάδες εξαφανισμένα άτομα και να δώσει επιτέλους μια απάντηση στις Cumartesi Anneleri (Μητέρες του Σαββάτου) που έχουν πλέον πραγματοποιήσει πάνω από 800 συγκεντρώσεις για να ζητήσουν να απονεμηθεί δικαιοσύνη· ζητεί από τις τουρκικές αρχές να διερευνήσουν τις επίμονες και αξιόπιστες καταγγελίες περί βασανιστηρίων και κακοποίησης κρατουμένων και να προσαγάγουν τους υπεύθυνους στη δικαιοσύνη· καλεί την Τουρκία να ακολουθήσει πολιτική μηδενικής ανοχής όσον αφορά τα βασανιστήρια· καλεί την Τουρκία να τερματίσει κάθε κράτηση σε απομόνωση και κάθε κράτηση σε ανεπίσημους χώρους κράτησης· εκφράζει τον αποτροπιασμό του για την καταγγελλόμενη πρακτική της σύλληψης εγκύων και λεγώνων και ζητεί από την Τουρκία να τις αποφυλακίσει και να θέσει τέλος στην πρακτική της σύλληψής τους λίγο πριν ή αμέσως μετά τον τοκετό· επισημαίνει την εξαφάνιση του πρώην δημόσιου υπαλλήλου Yusuf Bilge Tunç, ο οποίος είναι αγνοούμενος από τον Αύγουστο του 2019· εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τις αυξανόμενες καταγγελίες σχετικά με τη συστηματική και καταχρηστική προσφυγή στην ταπεινωτική πρακτική της σωματικής έρευνας στα κέντρα κράτησης και στις φυλακές, ιδίως σε βάρος γυναίκες που είναι ύποπτες και κρατούνται·
37. εκφράζει την ανησυχία του για τη νέα νομοθεσία σύμφωνα με την οποία θα επιτρέπεται στην τουρκική αστυνομία να χρησιμοποιεί στρατιωτικό υλικό, συμπεριλαμβανομένων βαρέων όπλων και εξοπλισμού των μυστικών υπηρεσιών, για την αντιμετώπιση δημόσιων περιστατικών και συμβάντων που απειλούν την εθνική ασφάλεια, χωρίς οιαδήποτε πρόσθετη διαδικασία·
38. σημειώνει ότι, λόγω της πανδημίας COVID-19, μια δέσμη νομοθετικών μέτρων

προέβλεπε την υπό όρους πρόωρη αποφυλάκιση έως και 90 000 κρατουμένων, από τους οποίους εξαιρούνται όμως, μεροληπτικά, όσοι είναι προφυλακισμένοι για εικαζόμενα αδικήματα που σχετίζονται με την τρομοκρατία και στους οποίους περιλαμβάνονταν δικηγόροι, δημοσιογράφοι, πολιτικοί και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς αυτοί δεν έχουν το δικαίωμα πρόωρης αποφυλάκισης βάσει των εν λόγω μέτρων·

39. καταδικάζει τις αναγκαστικές εκδόσεις, τις απαγωγές και τις αρπαγές Τούρκων πολιτών που διαμένουν εκτός Τουρκίας, για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση της αρχής του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· εκφράζει σοβαρή ανησυχία για το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση χρησιμοποιεί την επιρροή της για να εξασφαλίσει τη βίαιη επιστροφή πολιτών της, κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου και υπονομεύοντας σε ορισμένες περιπτώσεις τις εσωτερικές νόμιμες διαδικασίες έκδοσης, και ζητεί από την ΕΕ να επιληφθεί του θέματος αυτού· καταδικάζει κάθε απόπειρα χρήσης βίας, παρενόχλησης ή άσκησης πίεσης σε μέλη της αντιπολίτευσης και πολιτικούς τουρκικής καταγωγής, καθώς και σε διανοούμενους, πολιτικούς και ακτιβιστές εν γένει στην Ευρώπη·
40. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ο Διαμεσολαβητής και το Ίδρυμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ισότητα της Τουρκίας δεν πληρούν τα κριτήρια των Αρχών του Παρισιού ή τις γενικές συστάσεις πολιτικής αριθ. 2 και 7 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας όσον αφορά το καταστατικό, τη δομή, τη λειτουργία, τις δραστηριότητες, την οικονομική και επιχειρησιακή ανεξαρτησία, καθώς και την ανεξαρτησία, την επιλεξιμότητα και την ιδιότητα μέλους των μελών του διοικητικού συμβουλίου·
41. σημειώνει το πρόσφατα εγκριθέν σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα που πρόκειται να εφαρμοστεί σε διετή περίοδο και το οποίο επαγγέλλεται μια σειρά νομικών μεταρρυθμίσεων και περιλαμβάνει εννέα κύριους στόχους, 50 επιμέρους στόχους και σχεδόν 400 δράσεις, που ποικίλλουν από συγκεκριμένες και τεχνικές δεσμεύσεις έως, σε έναν μεγάλο βαθμό, γενικές και διαφορούμενες δηλώσεις· επισημαίνει ότι, ενώ το σχέδιο δράσης ισχυρίζεται ότι αντιμετωπίζει βασικά ζητήματα όπως η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, η ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι και η προστασία των ευάλωτων ομάδων, υπολείπεται της αντιμετώπισης βασικών αδυναμιών όσον αφορά την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου στην Τουρκία, καθώς δεν περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στον τερματισμό της κατάχρησης κατηγοριών που σχετίζονται με την τρομοκρατία, στην παύση των αυθαίρετων κρατήσεων ή στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ, μεταξύ άλλων βασικών ζητημάτων· θεωρεί ότι οιοδήποτε σχέδιο δράσης θα αποτελέσει ευκαιρία για τη βελτίωση της συνολικής κατάστασης μόνον εάν μετουσιωθεί σε πραγματικά και αξιόπιστα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση όλου του φάσματος των προκλήσεων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου· ενθαρρύνει την κυβέρνηση της Τουρκίας να παράσχει σαφέστερο χρονοδιάγραμμα για την αποτελεσματική εφαρμογή του και να συμπεριλάβει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς στον σχεδιασμό κάθε σχετικής πολιτικής για το θέμα αυτό·
42. εκφράζει την ανησυχία του για τον βαθμό διάδοσης της διαφθοράς στην Τουρκία· τονίζει ότι οι εκθέσεις της Επιτροπής αναφέρουν ότι δεν βρέθηκε καμία ένδειξη προόδου στην αντιμετώπιση των πολλών κενών στο τουρκικό πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς,

και καλεί την Τουρκία να παρουσιάσει μια αποτελεσματική στρατηγική και ένα αποτελεσματικό σχέδιο δράσης κατά της διαφθοράς· σημειώνει ότι πρέπει να βελτιωθούν η λογοδοσία και η διαφάνεια των δημόσιων θεσμικών οργάνων· σημειώνει ότι η Τουρκία έχει σημειώσει περιορισμένη πρόοδο στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· καλεί την Τουρκία να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της για την προστασία των δεδομένων με τα πρότυπα της ΕΕ, προκειμένου να είναι σε θέση να συνεργαστεί με την Ευρώπη και να βελτιώσει τις ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του κυβερνοεγκλήματος·

43. εξακολουθεί να διακατέχεται από έντονη ανησυχία για την κατάσταση στο νοτιοανατολικό τμήμα της Τουρκίας και για το κουρδικό ζήτημα, που τυγχάνουν μικρότερης προσοχής από εκείνη την οποία αξίζουν, ιδίως δε όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την πολιτική συμμετοχή, την ελευθερία της έκφρασης και την ελευθερία των πεποιθήσεων· εκφράζει την ανησυχία του για τους περιορισμούς στα δικαιώματα των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που ασχολούνται με το κουρδικό ζήτημα και για τη συνεχιζόμενη πίεση στα κουρδικά μέσα ενημέρωσης και στα κουρδικά πολιτιστικά και γλωσσικά ιδρύματα και μέσα έκφρασης σε όλη τη χώρα, γεγονός που οδηγεί στην περαιτέρω συρρίκνωση των πολιτιστικών δικαιωμάτων· εκφράζει την ανησυχία του διότι η ρητορική μίσους και οι απειλές κατά πολιτών κουρδικής καταγωγής εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρό πρόβλημα· τονίζει ότι επείγει να επαναληφθεί μια αξιόπιστη πολιτική διαδικασία με εμπλοκή όλων των σχετικών μερών και των δημοκρατικών δυνάμεων, που θα οδηγήσει σε ειρηνική διευθέτηση του κουρδικού ζητήματος· εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη μειονεκτική κατάσταση των γυναικών κουρδικής καταγωγής, η οποία επιδεινώθηκε από την προκατάληψη κατά της εθνικής και της γλωσσικής τους ταυτότητας, με αποτέλεσμα την περαιτέρω περιθωριοποίησή τους σε σχέση με τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματά τους· καλεί την Τουρκία να διασφαλίσει την πλήρη ικανότητα πρόσβασης σε ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες για τις γυναίκες κουρδικής καταγωγής· καλεί την Τουρκία να διερευνήσει άμεσα όλους τους σοβαρούς ισχυρισμούς για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δολοφονίες και βίαιες εξαφανίσεις και να επιτρέψει στους διεθνείς παρατηρητές να διεξάγουν ανεξάρτητες δραστηριότητες παρακολούθησης· εκφράζει την ανησυχία του για τις πρόσφατες μαζικές επιδρομές και κρατήσεις στο Ντιγιαμπακίρ σε βάρος δικηγόρων, πολιτικών και ακτιβιστών των ατομικών δικαιωμάτων, καθώς και για τη φυλάκιση πέντε προσωπικοτήτων της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ των οποίων ο δρ Şeyhmus Gökalp, ανώτατο επίτιμο μέλος του Τουρκικού Ιατρικού Συλλόγου (TTB)· παροτρύνει την Τουρκία να διασφαλίσει τη διεξαγωγή ταχείας, ανεξάρτητης και αμερόληπτης έρευνας σχετικά με τις καταγγελίες για βασανιστήρια δύο χωρικών στο Βαν, των Servet Turgut και Osman Şiban, μετά την κράτησή τους από τη χωροφυλακή στις 11 Σεπτεμβρίου 2020, γεγονός που προκάλεσε τον θάνατο του πρώτου και τον σοβαρό τραυματισμό του δεύτερου·
44. ζητεί από την κυβέρνηση της Τουρκίας να προστατεύσει τα δικαιώματα των μειονοτήτων και των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των παιδιών, των ΛΟΑΤΚΙ, των προσφύγων, των εθνοτικών μειονοτήτων όπως οι Ρομά, των Τούρκων πολιτών ελληνικής και αρμενικής καταγωγής και των θρησκευτικών μειονοτήτων, όπως οι Χριστιανοί, οι Εβραίοι ή οι Αλεβίτες· καλεί, συνεπώς, την Τουρκία να θεσπίσει επείγοντως μια ολοκληρωμένη νομοθεσία κατά των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης

της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, γλώσσας, ιθαγένειας, σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου, καθώς και μέτρα κατά του ρατσισμού, της ομοφοβίας και της τρανσφοβίας·

45. καταδικάζει απερίφραστα την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να αποχωρήσει από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, απομακρύνοντας πολύ την Τουρκία από τα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα και θέτοντας σοβαρά υπό αμφισβήτηση τις δεσμεύσεις της για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών, γεγονός που αποτελεί σαφή ένδειξη της σοβαρής επιδείνωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα· θεωρεί την απόφαση αυτή ακατανόητη, καθώς η σύμβαση δεν έχει αλλάξει από τότε που η Τουρκία ήταν η πρώτη χώρα που την υπέγραψε και την κύρωσε, αλλά και επικίνδυνη, σε μια περίοδο αυξανόμενης βίας κατά των γυναικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας και δεδομένου του υψηλού ποσοστού γυναικοκτονιών στη χώρα· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να ανακαλέσει επειγόντως αυτή την απόφαση· εξακολουθεί να εκφράζει την ανησυχία του για τη διάδοση και τη σοβαρότητα της βίας κατά των γυναικών στην τουρκική κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων εγκλημάτων τιμής, των μη νόμιμων γάμων παιδιών και της σεξουαλικής κακοποίησης, καθώς και για την απροθυμία των τουρκικών αρχών να τιμωρήσουν τους δράστες έμφυλης βίας· απορρίπτει οιαδήποτε νομική διάταξη θα μπορούσε να επιτρέψει στο μέλλον την επιβολή ποινών με αναστολή στους δράστες σεξουαλικών αδικημάτων σε βάρος παιδιών, εφόσον παντρευτούν το θύμα τους· ζητεί από τις τουρκικές αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την καταπολέμηση της παιδικής εργασίας, η οποία έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια αλλά παραμένει σημαντική στην Τουρκία, και κάθε μορφής κακοποίησης παιδιών· εκφράζει τη λύπη του για το συνεχιζόμενο πολύ χαμηλό επίπεδο εκπροσώπησης των γυναικών στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο, με το ποσοστό τους να ανέρχεται μόλις στο 17,3 % σε τοπικό επίπεδο, και γενικότερα σε θέσεις λήψης αποφάσεων·
46. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ, ιδίως για τις σωματικές επιθέσεις, τις παρατεταμένες απαγορεύσεις των πορειών υπερηφάνειας σε ολόκληρη τη χώρα ή τους περιορισμούς στις ελευθερίες του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι και της έκφρασης· υπενθυμίζει ότι η Τουρκία συγκαταλέγεται στις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά δολοφονίας διεμφυλικών ατόμων· καταδικάζει την ομοφοβική γλώσσα και τη ρητορική μίσους από υψηλόβαθμους κυβερνητικούς αξιωματούχους, περιλαμβανομένου του επικεφαλής της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων (Diyanet), του Διαμεσολαβητή ή του προέδρου της Εταιρείας της Ερυθράς Ημισελήνου της Τουρκίας· καλεί τις τουρκικές αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την πρόληψη των εγκλημάτων μίσους, της προκατάληψης και της κοινωνικής ανισότητας με βάση το φύλο· υπενθυμίζει ότι η νομοθεσία της Τουρκίας σχετικά με τη ρητορική μίσους δεν είναι συνεπής με τη νομολογία του ΕΔΑΔ·
47. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για τη μετατροπή του ιστορικού-θρησκευτικού μνημείου της Αγίας Σοφίας σε τζαμί χωρίς προηγούμενο διάλογο, η οποία ενδέχεται να παραβιάζει τη Σύμβαση της UNESCO σχετικά με την προστασία της παγκόσμιας πολιτισμικής και φυσικής κληρονομιάς, στην οποία η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να επανεξετάσει και να ανακαλέσει αυτή την απόφαση, ώστε να σεβαστεί πλήρως τον ιστορικό και πολιτιστικό χαρακτήρα των πολιτιστικών και θρησκευτικών μνημείων και συμβόλων, ιδίως των μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO· υπενθυμίζει ότι η Αγία Σοφία είναι ένας μέρος ανοικτό σε όλες τις

κοινοτήτες και τις θρησκείες και καλεί την UNESCO να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για τη διαφύλαξη αυτού του μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς· τονίζει ότι η απόφαση για την Αγία Σοφία υπονομεύει τις προσπάθειες διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ θρησκευτικών κοινοτήτων, καθώς και τον πλουραλιστικό, πολυπολιτισμικό κοινωνικό ιστό της Τουρκίας· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τους τελευταίους μήνες μετατράπηκε από μουσείο σε τζαμί και η Μονή της Χώρας / Εκκλησία της Χώρας·

48. καλεί τις τουρκικές αρχές να προωθήσουν θετικές και αποτελεσματικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας, επιτρέποντας στις θρησκευτικές κοινότητες να αποκτήσουν νομική προσωπικότητα, και εφαρμόζοντας τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με το καθεστώς των θρησκευτικών κοινοτήτων, όλες τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΑΔ και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένου αυτού για τον ελληνορθόδοξο πληθυσμό των νήσων Gökçeada (Ιμβρος) και Bozcaada (Τένεδος)· αποδοκιμάζει τις ενέργειες κατά των μοναχών της μονής Μορ Γκαμπριέλ και άλλων μοναστηριών στο νοτιοανατολικό τμήμα της Τουρκίας και επαναλαμβάνει την έκκλησή του στην Τουρκία να σεβαστεί τη σημασία του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τους ορθόδοξους χριστιανούς σε ολόκληρο τον κόσμο και να αναγνωρίσει τη νομική του προσωπικότητα και τη δημόσια χρήση του εκκλησιαστικού τίτλου του Οικουμενικού Πατριάρχη· τονίζει την ανάγκη να αρθούν οι περιορισμοί στην εκπαίδευση, τον διορισμό και τη διαδοχή του κλήρου, να επιτραπεί η επανέναρξη της λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και να αρθούν όλα τα εμπόδια για την εύρυθμη λειτουργία της·
49. καλεί την Τουρκία να συνεργαστεί με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως με το Συμβούλιο της Ευρώπης, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και της καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς· τονίζει τη σημασία της συνέχισης του διαλόγου με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και την ΕΕ σχετικά με τη διατήρηση της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς·
50. εκφράζει ανησυχία για τους Ουιγούρους που ζουν στην Τουρκία, οι οποίοι διατρέχουν όλο και μεγαλύτερο κίνδυνο κράτησης και απέλασης σε άλλες χώρες, οι οποίες ενδέχεται στη συνέχεια να τους παραδώσουν στην Κίνα, όπου είναι πιθανόν να αντιμετωπίσουν σοβαρές διώξεις·
51. ζητεί την αποτελεσματική εφαρμογή του δεύτερου σχεδίου δράσης και της εθνικής στρατηγικής για τους Ρομά, με μια πιο συμπεριληπτική προσέγγιση έναντι της κοινωνίας των πολιτών, την ενίσχυση της διάστασης του φύλου, την ενίσχυση της συνεργασίας με τις τοπικές αρχές και τη διάθεση των αναγκαίων πόρων·
52. επισημαίνει ότι η συνδικαλιστική ελευθερία και ο κοινωνικός διάλογος έχουν ζωτική σημασία για την ανάπτυξη μιας πλουραλιστικής κοινωνίας· εκφράζει, εν προκειμένω, τη λύπη του για τις ελλείψεις της νομοθεσίας σχετικά με τα δικαιώματα των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και τονίζει ότι το δικαίωμα οργάνωσης, το δικαίωμα στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και το δικαίωμα στην απεργία είναι θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων· εκφράζει την ανησυχία του για τη συνέχιση των ισχυρών αντισυνδικαλιστικών διακρίσεων από τους εργοδότες και για τις απολύσεις, τις παρενοχλήσεις και τις κρατήσεις που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι διευθυντές και τα μέλη ορισμένων συνδικαλιστικών οργανώσεων· καλεί τις τουρκικές αρχές να συμμορφωθούν με τα βασικά εργασιακά πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,

για τα οποία έχει δεσμευτεί η χώρα·

53. καλεί την Τουρκία να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο στην ευθυγράμμισή της με τις οδηγίες και το κεκτημένο της ΕΕ σχετικά με το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα και να κυρώσει τη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή· εξαίρει το έργο των υπερασπιστών των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων στην Τουρκία και προειδοποιεί για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις μεγάλων δημόσιων έργων υποδομών που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, συμπεριλαμβανομένων του τρίτου και μεγαλύτερου αερολιμένα της Κωνσταντινούπολης και της τρίτης γέφυρας του Βοσπόρου· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τη δυνητική οικολογική καταστροφή που θα μπορούσε να προκαλέσει το σχεδιαζόμενο έργο της διώρυγας της Κωνσταντινούπολης· υπογραμμίζει ότι έχουν κινηθεί διάφορες δικαστικές διαδικασίες κατά της θετικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) για το εν λόγω έργο και ζητεί τη διενέργεια ανεξάρτητων ΕΠΕ, καθώς και διαφανείς διαδικασίες για τις δημόσιες συμβάσεις και κατάλληλες διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης χωρίς αποκλεισμούς· καλεί την Τουρκία να ολοκληρώσει την ευθυγράμμισή της με την οδηγία της ΕΕ περί ΕΠΕ⁸, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που απαιτούν τη διεξαγωγή διασυνοριακών διαβουλεύσεων με τις γειτονικές χώρες· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την τουρκική κυβέρνηση να σταματήσει τα σχέδιά της για τον πυρηνικό σταθμό του Ακούγιου, ο οποίος θα βρίσκεται σε περιοχή επιρρεπή σε σοβαρούς σεισμούς, με αποτέλεσμα να συνιστά σοβαρή απειλή όχι μόνο για την Τουρκία, αλλά και για την περιοχή της Μεσογείου· ζητεί, στο ίδιο πνεύμα, από την τουρκική κυβέρνηση να προσχωρήσει στη Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο (Σύμβαση Espoo), βάσει της οποίας τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να ενημερώνουν το ένα το άλλο και να διαβουλεύονται μεταξύ τους για μεγάλα, υπό μελέτη, έργα τα οποία αναμένεται ότι θα έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον σε διασυνοριακή κλίμακα· ζητεί, για τον σκοπό αυτό, από την τουρκική κυβέρνηση να συνεργαστεί ή τουλάχιστον να διαβουλευτεί με τις κυβερνήσεις των γειτονικών της χωρών για οποιαδήποτε μελλοντική εξέλιξη στο έργο Ακούγιου·

Θεσμικό πλαίσιο

54. είναι θορυβημένο από την παγίωση μιας αυταρχικής ερμηνείας του προεδρικού συστήματος· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τη συνεχιζόμενη υπερσυγκέντρωση εξουσίας στην προεδρία – εις βάρος όχι μόνο του κοινοβουλίου αλλά και του ίδιου του Υπουργικού Συμβουλίου – στο πλαίσιο του αναμορφωμένου συνταγματικού σχεδιασμού, η οποία δεν διασφαλίζει ορθή και αποτελεσματική διάκριση των εξουσιών μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας και δικαστικού σώματος· σημειώνει, εν προκειμένω, την ανησυχία που διατυπώθηκε σχετικά με τη διάκριση των εξουσιών από την Επιτροπή της Βενετίας στη γνωμοδότησή της για τις τροποποιήσεις του Συντάγματος της Τουρκίας· εκφράζει τη λύπη του για τους υφιστάμενους περιορισμούς στους ελέγχους και τις ισορροπίες που απαιτούνται για μια αποτελεσματική δημοκρατική λογοδοσία της εκτελεστικής εξουσίας, και ιδίως για την έλλειψη λογοδοσίας της προεδρίας· εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη επιρροή της προεδρίας στα κρατικά θεσμικά όργανα και τους ρυθμιστικούς φορείς που θα πρέπει να παραμείνουν

⁸ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1.

ανεξάρτητοι· εκφράζει την ανησυχία του ιδιαίτερα για την περιθωριοποίηση του κοινοβουλίου, καθώς οι νομοθετικές και εποπτικές λειτουργίες του έχουν υπονομευθεί σε μεγάλο βαθμό και τα προνόμιά του έχουν παραβιαστεί επανειλημμένως με προεδρικά διατάγματα· ζητεί την αναθεώρηση του υφιστάμενου προεδρικού σχεδιασμού και εφαρμογής σύμφωνα με τις αρχές της δημοκρατίας, όπως αναφέρεται στις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2017·

55. υπενθυμίζει ότι το εκλογικό όριο του 10 % – το υψηλότερο μεταξύ των μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης – έρχεται σε αντίθεση με τη νομολογία του ΕΔΑΔ και μειώνει τις ευκαιρίες εκπροσώπησης μεγάλων ομάδων του εκλογικού σώματος· εκφράζει την ανησυχία του για τις δημόσιες δηλώσεις περί πιθανών εκλογικών μεταρρυθμίσεων που θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν περαιτέρω την είσοδο και τη συμμετοχή πολιτικών κομμάτων στο κοινοβούλιο και τη δημιουργία κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών· καλεί την Τουρκία να βελτιώσει το ευρύτερο περιβάλλον των εκλογών σε όλα τα επίπεδα στη χώρα, διασφαλίζοντας δίκαιο και ελεύθερο ανταγωνισμό για όλους τους υποψηφίους και τα κόμματα και να ευθυγραμμιστεί με τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΟΣΑ) για την αντιμετώπιση των κενών στο εκλογικό πλαίσιο και με την έκκληση για ανάκληση των αποφάσεων που δεν συνάδουν με τις διεθνείς ρυθμίσεις και πρότυπα·
56. σημειώνει με ανησυχία ότι το σύστημα δημόσιας διοίκησης εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μεροληψία και πολιτικοποίηση και ότι αυτό, παράλληλα με τον υπερβολικό προεδρικό έλεγχο σε κάθε επίπεδο του κρατικού μηχανισμού, έχει οδηγήσει σε μια συνολική μείωση της αποτελεσματικότητας, της ικανότητας και της ποιότητας της δημόσιας διοίκησης· καλεί την Τουρκία να λάβει μέτρα για να επαναφέρει ένα αξιοκρατικό ανταγωνιστικό σύστημα προαγωγών και για να εξασφαλίσει τη διαφάνεια και την υποχρέωση λογοδοσίας της διοίκησης·
57. εκφράζει την ανησυχία του για τη συχνότερη παρά ποτέ προσφυγή της άρχουσας τάξης σε ένα υπερεθνικιστικό και εμπρηστικό αφήγημα – το οποίο είναι ευρέως διαδεδομένο σε όλο το πολιτικό φάσμα της χώρας – που οδηγεί όλο και περισσότερο σε ανταγωνιστικές προσεγγίσεις έναντι της ΕΕ, των κρατών μελών της και άλλων γειτονικών χωρών· εκφράζει την ανησυχία του για τη βαθιά πόλωση της τουρκικής πολιτικής, η οποία ενισχύεται από το νέο προεδρικό σύστημα, και για την αυξανόμενη χρήση πολωτικών λαϊκιστικών αφηγημάτων που διχάζουν περαιτέρω την τουρκική κοινωνία και παρεμποδίζουν τον διακομματικό διάλογο και τη συμφιλίωση· εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη επιρροή του θρησκευτικού συντηρητισμού στην πολιτική ζωή, σε αντίθεση με τη μακροχρόνια κοσμική παράδοση της χώρας· ανησυχεί, εν προκειμένω, για τον αυξανόμενο ρόλο και τους πόρους της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων (Diyanet) σε όλους τους τομείς της τουρκικής δημόσιας ζωής, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, αλλά και στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης μιας σημαντικής σε μέγεθος παρουσίας στην Ευρώπη·
58. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τον σοβαρό αντίκτυπο των πρόσφατων αποφάσεων που έλαβαν οι τουρκικές αρχές στην τοπική πολιτική και την τοπική δημοκρατία· καταδικάζει απερίφραστα την αποπομπή και φυλάκιση 47 τουλάχιστον δημοκρατικά εκλεγμένων δημάρχων από το αξίωμά τους (συμπεριλαμβανομένων των δημάρχων των πόλεων Ντιγιαρμπακίρ, Βαν, Μαρντίν, και πιο πρόσφατα της πόλης Καρς) βάσει αμφιλεγόμενων αποδεικτικών στοιχείων και, ειδικότερα, την αυθαίρετη αντικατάστασή

τους από μη εκλεγμένους εντολοδόχους που διορίστηκαν από την κεντρική κυβέρνηση· πιστεύει ακράδαντα ότι οι παράνομες αυτές αποφάσεις συνιστούν άμεση επίθεση κατά των πλέον βασικών αρχών της δημοκρατίας, στερώντας από εκατομμύρια ψηφοφόρους τους δημοκρατικά εκλεγμένους αντιπροσώπους τους· καλεί την Τουρκία να αποκαταστήσει στο αξίωμά τους τους δημάρχους που έχουν καθαιρεθεί·

59. σημειώνει τα πολιτικά, νομοθετικά, οικονομικά και διοικητικά μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για την παράλυση των δήμων που διευθύνονται από δήμαρχους κομμάτων της αντιπολίτευσης στην Κωνσταντινούπολη, την Άγκυρα, τη Σμύρνη και στο νοτιοανατολικό τμήμα της χώρας· καταδικάζει τις αποφάσεις του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου (YSK) για την εκ νέου διενέργεια των μητροπολιτικών δημοτικών εκλογών στην Κωνσταντινούπολη και την ακύρωση της εκλογής των υποψηφίων δημάρχων του HDP που κέρδισαν τις εκλογές υπέρ των υποψηφίων του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) που κατέκτησαν τη δεύτερη θέση, οι οποίες υπονομεύουν τον σεβασμό της νομιμότητας και της ακεραιότητας των εκλογικών διαδικασιών και την ανεξαρτησία του θεσμού από πολιτικές παρεμβάσεις·

Ευρύτερες σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας και τουρκική εξωτερική πολιτική

60. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε και εξακολουθεί να διαδραματίζει η Τουρκία, καθώς φιλοξενεί περί τα τέσσερα εκατομμύρια πρόσφυγες – εκ των οποίων περίπου 3,6 εκατομμύρια είναι Σύροι πρόσφυγες και περίπου 360 000 έχουν καταγραφεί ως πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο από άλλες χώρες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες – και υπενθυμίζει ότι αυτή είναι η πιο μεγάλη κοινότητα προσφύγων στον κόσμο· σημειώνει ότι οι προκλήσεις για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης έχουν αυξηθεί λόγω της πανδημίας COVID-19· χαιρετίζει τις προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων αρχών, ιδίως των δήμων, για τη βελτίωση της ένταξης των προσφυγικών πληθυσμών· εκτιμά ότι η ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχει την αναγκαία στήριξη στους Σύρους πρόσφυγες και στις κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία, μεταξύ άλλων μέσω της συνεχιζόμενης στήριξης των σχετικών προγραμμάτων του ΟΗΕ για τις προσφυγικές κοινότητες στην Τουρκία· τάσσεται υπέρ μιας αντικειμενικής αξιολόγησης, περιλαμβανομένης μιας εκτίμησης επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας και της συνεργασίας στα ζητήματα των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και της μετανάστευσης, και υπογραμμίζει την ανάγκη συμμόρφωσης αμφοτέρων των μερών προς τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής· τονίζει ότι η εργαλειοποίηση των μεταναστών και των προσφύγων δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ως μέσο πολιτικής επιρροής και εκβιασμού· καταδικάζει απερίφραστα, στο πλαίσιο αυτό, τη χρήση της μεταναστευτικής πίεσης από την Τουρκία για πολιτικούς σκοπούς τον Μάρτιο του 2020, όταν οι τουρκικές αρχές ενθάρρυναν ενεργά τους μετανάστες, τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο, με παραπλανητικές πληροφορίες, να ακολουθήσουν τη χερσαία διαδρομή προς την Ευρώπη μέσω της Ελλάδας· σημειώνει ότι, εν αναμονή της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής της συμφωνίας επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας⁹ έναντι όλων των κρατών μελών, οι υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής και οι διατάξεις σε παρεμφερείς συμφωνίες και διακανονισμούς με τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται δεόντως· υπενθυμίζει ότι οι Σύροι πρόσφυγες θα

⁹ Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια, ΕΕ L 134 της 7.5.2014, σ. 3.

πρέπει να επαναπατριζονται στη Συρία μόνον εφόσον επιλέγουν να μεταβούν οικειοθελώς και μπορούν να επιστρέψουν στις αρχικές τους κοινότητες·

61. είναι πεπεισμένο ότι η πανδημία COVID-19 μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο μέσω παγκόσμιας συνεργασίας· πιστεύει ότι η συνεργασία ΕΕ-Τουρκίας θα μπορούσε να εμβαθυνθεί περαιτέρω στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δημιουργία βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού· χαιρετίζει τον θετικό ρόλο της Τουρκίας στην προμήθεια προστατευτικού εξοπλισμού σε ορισμένα κράτη μέλη και άλλες χώρες· εκφράζει την ανησυχία του για την κατάχρηση προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που διαβρώνει περαιτέρω την αρχή της νομιμότητας στις αποφάσεις που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19· επικρίνει τις επιθέσεις των τουρκικών αρχών εις βάρος του Τουρκικού Ιατρικού Συλλόγου, με σκοπό να αποσιωπηθούν τυχόν κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τον χειρισμό της πανδημίας COVID-19 από την κυβέρνηση· καταδικάζει την εργαλειοποίηση του συστήματος δικαιοσύνης, τις παράνομες κρατήσεις, την παρενόχληση και τις αβάσιμες ποινικές έρευνες σε βάρος δημοσιογράφων που κάνουν αναφορά για ανησυχίες όσον αφορά τη διαχείριση της πανδημίας από την Τουρκία· σημειώνει ότι η πανδημία COVID-19 αύξησε ταχέως τα ποσοστά ανεργίας και φτώχειας στην Τουρκία·
62. τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός της τελωνειακής ένωσης θα ήταν επωφελής και για τα δύο μέρη και θα διατηρούσε την Τουρκία οικονομικά και κανονιστικά συνδεδεμένη με την ΕΕ, πέραν της δημιουργίας μιας ανανεωμένης ευκαιρίας για θετικό διάλογο και συνεργασία, παρέχοντας ένα καλύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις επενδύσεις της ΕΕ στην Τουρκία, συμπεριλαμβανομένου ενός μηχανισμού επίλυσης διαφορών, ενώ θα αποτελούσε και καταλύτη για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης τόσο στην ΕΕ όσο και στην Τουρκία, καθώς και για έργα συνεργασίας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· τονίζει ότι, υπό τις παρούσες συνθήκες – συμπεριλαμβανομένου του αυξανόμενου καταλόγου των αποκλίσεων της Τουρκίας από τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, του γεγονότος ότι η ΕΕ και η Τουρκία βρίσκονται επί του παρόντος σε διαμάχη ενώπιον του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου ή των απαράδεκτων εκκλήσεων για μποϊκοτάζ σε κράτη μέλη της ΕΕ – φαίνεται ότι ένας εκσυγχρονισμός της τελωνειακής ένωσης θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολος, αλλά πιστεύει ότι θα πρέπει να παραμείνει ανοικτή μια πόρτα για να διευκολυνθούν οι εποικοδομητικές προσπάθειες και ο ανανεωμένος διάλογος για όλα τα εκκρεμή ζητήματα και να διερευνηθούν οι προϋποθέσεις για έναν εκσυγχρονισμό της τελωνειακής ένωσης· επαναλαμβάνει ότι ο εκσυγχρονισμός αυτός θα πρέπει να βασίζεται σε αυστηρές προϋποθέσεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, όπως ορίζουν τα κριτήρια της Κοπεγχάγης για τις σχέσεις καλής γειτονίας με την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη της, καθώς και στην εφαρμογή τους χωρίς διακρίσεις· υπενθυμίζει ότι το πλήρες δυναμικό της σημερινής τελωνειακής ένωσης δεν θα επιτευχθεί έως ότου η Τουρκία εφαρμόσει στο ακέραιο το Πρόσθετο Πρωτόκολλο, που επεκτείνει τη Συμφωνία της Άγκυρας σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς επιφυλάξεις και με τρόπο που δεν θα δημιουργεί διακρίσεις, έναντι όλων των κρατών μελών και έως ότου επιλυθούν οι υφιστάμενες εμπορικές διαφορές·
63. εξακολουθεί να υποστηρίζει τη διαδικασία ελευθέρωσης των θεωρήσεων, μόλις εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί· επισημαίνει ότι η ελευθέρωση θεωρήσεων θα αποτελούσε σημαντικό βήμα προς τη διευκόλυνση των διαπροσωπικών επαφών και επισημαίνει ότι αυτό έχει μεγάλη σημασία, ιδιαίτερα για τους φοιτητές, τους

πανεπιστημιακούς, τους εκπροσώπους επιχειρήσεων και τα πρόσωπα που έχουν οικογενειακούς δεσμούς στα κράτη μέλη της ΕΕ· χαιρετίζει την προεδρική εγκύκλιο του Μαΐου 2019 που ζητεί την επιτάχυνση των ενεργειών, αλλά τονίζει ότι υπήρξε ελάχιστη πραγματική πρόοδος όσον αφορά τα έξι εκκρεμή κριτήρια αναφοράς που εξακολουθεί να πρέπει να εκπληρώσει η Τουρκία· ζητεί από την κυβέρνηση της Τουρκίας να συμμορφωθεί πλήρως με αυτά τα κριτήρια αναφοράς χωρίς διακρίσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, και να εστιάσει ιδίως στον αντιτρομοκρατικό νόμο και στον νόμο για την προστασία των δεδομένων·

64. επισημαίνει ότι είναι σημαντικό, η Τουρκία, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να διατηρούν εντατικό διάλογο και συνεργασία σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας· αναγνωρίζει ότι, όπως και κάθε κυρίαρχη χώρα, η Τουρκία έχει το δικαίωμα να ακολουθήσει τη δική της εξωτερική πολιτική σύμφωνα με τα συμφέροντα και τους στόχους της· πιστεύει, ωστόσο, ότι, ως υποψήφια προς ένταξη στην ΕΕ χώρα, η Τουρκία θα πρέπει να στοχεύει στην ολοένα και μεγαλύτερη ευθυγράμμιση της εξωτερικής πολιτικής της με αυτήν της ΕΕ στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)· εκφράζει τη βαθιά λύπη του διότι, αντιθέτως, η Τουρκία αποφάσισε να ενεργεί μονομερώς και να συγκρούεται διαρκώς με τις προτεραιότητες της ΕΕ σε ένα ευρύ φάσμα εξωτερικών υποθέσεων και ότι, ως αποτέλεσμα, το ποσοστό ευθυγράμμισης της Τουρκίας με την ΚΕΠΠΑ έχει μειωθεί επί του παρόντος μόλις στο 14 %· ενθαρρύνει την Τουρκία να επιδιώξει τη στενή συνεργασία και την περαιτέρω ευθυγράμμιση με την ΕΕ σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας· υπενθυμίζει ότι η Τουρκία είναι παλιό μέλος της συμμαχίας του ΝΑΤΟ και βρίσκεται σε κομβική γεωστρατηγική θέση για τη διατήρηση της περιφερειακής ασφάλειας και την ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής ασφάλειας· τονίζει ότι, ως σύμμαχος του ΝΑΤΟ, η Τουρκία θα πρέπει να ενθαρρυνθεί να ενεργεί βάσει του Συμφώνου του ΝΑΤΟ, το οποίο ορίζει ότι τα μέλη θα πρέπει να απέχουν στις διεθνείς σχέσεις τους από την απειλή ή τη χρήση βίας με οποιονδήποτε τρόπο ο οποίος είναι ασυμβίβαστος με τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών· σημειώνει, περαιτέρω, ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ και η Τουρκία συνεχίζουν να συνεργάζονται σε θέματα (στρατιωτικής) στρατηγικής σημασίας στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ· υπενθυμίζει επίσης ότι η ΕΕ και το ΝΑΤΟ παραμένουν οι πλέον αξιόπιστοι μακροχρόνιοι εταίροι της Τουρκίας στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας σε θέματα ασφάλειας, και καλεί την Τουρκία να διατηρήσει την πολιτική συνοχή στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής για την ασφάλεια δεδομένου του ρόλου της ως μέλους του ΝΑΤΟ και ως υποψήφιας προς ένταξη στην ΕΕ χώρας και να ανανεώσει πλήρως τη δέσμευσή της στο ΝΑΤΟ που αποτελεί τη μοναδική άγκυρά ασφαλείας της· ζητεί τη διεξαγωγή διατλαντικού διαλόγου για τις σχέσεις με την Τουρκία με τη νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ, με σκοπό την υιοθέτηση μιας κοινής πολιτικής έναντι της Τουρκίας και από κοινού με αυτήν, η οποία θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας και της σύγκλισης όσον αφορά τις αξίες και τα συμφέροντα·
65. τονίζει ότι, όποιες κι αν είναι οι αξιώσεις της Τουρκίας, θα πρέπει να τις υπερασπίζεται μέσω της διπλωματίας και του διαλόγου που βασίζεται στο διεθνές δίκαιο και ότι οποιαδήποτε απόπειρα άσκησης πίεσης σε άλλες χώρες μέσω της χρήσης βίας, απειλών ή εχθρικής και προσβλητικής ρητορικής, ιδιαίτερα προς την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, είναι απαράδεκτη και απρεπής για μια υποψήφια προς ένταξη στην ΕΕ χώρα· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΑΠ/ΥΕ) να

λάβουν σταθερή στάση έναντι οποιασδήποτε καταχρηστικής γλωσσικής διατύπωσης κατά της ΕΕ και των κρατών μελών της, στην οποία προβαίνουν εκπρόσωποι της τουρκικής κυβέρνησης·

66. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την παράνομη και δίχως προηγούμενο συμπεριφορά της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο, συμπεριφορά μιας υποψήφιας προς ένταξη στην ΕΕ χώρας κατά κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και για τους σχετικούς κινδύνους για την ασφάλεια και τη σταθερότητα· καταδικάζει με σθένος τις παράνομες δραστηριότητες της Τουρκίας στα ελληνικά και κυπριακά ύδατα, καθώς και τις παραβιάσεις τις οποίες διαπράττει στον ελληνικό εθνικό εναέριο χώρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερπτήσεων σε κατοικημένες περιοχές, και στα ελληνικά χωρικά ύδατα, οι οποίες καταστρατηγούν τόσο την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα ενός κράτους μέλους της ΕΕ όσο και το διεθνές δίκαιο· εκφράζει την πλήρη αλληλεγγύη του προς την Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία· επαναβεβαιώνει το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνάπτει διμερείς συμφωνίες για την αποκλειστική οικονομική της ζώνη (ΑΟΖ) και να εξερευνά και να εκμεταλλεύεται τους φυσικούς της πόρους σε πλήρη συμμόρφωση με το σχετικό διεθνές δίκαιο· εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία του για τις παράνομες τουρκικές αλιευτικές δραστηριότητες στα ελληνικά χωρικά ύδατα στο Αιγαίο Πέλαγος και για τις παράνομες και αδήλωτες αλιευτικές δραστηριότητες του τουρκικού αλιευτικού στόλου σε διεθνή ύδατα στο Αιγαίο Πέλαγος και στην ανατολική Μεσόγειο· παροτρύνει την Τουρκία και όλους τους εμπλεκόμενους να συμπράξουν καλόπιστα στην ειρηνική επίλυση των διαφορών και να απόσχουν από κάθε μονομερή και παράνομη ενέργεια ή απειλές· τονίζει ότι μια βιώσιμη επίλυση της σύγκρουσης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω διαλόγου, διπλωματίας και διαπραγματεύσεων σε πνεύμα καλής θέλησης και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο· ζητεί από όλες τις πλευρές μια γνήσια συλλογική δέσμευση ότι θα διαπραγματευθούν καλή τη πίστει για την οριοθέτηση των ΑΟΖ και της υφαλοκρηπίδας, με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου και της αρχής των καλών σχέσεων μεταξύ γειτόνων· σημειώνει με λύπη ότι το *casus belli* που κήρυξε η Τουρκική Εθνοσυνέλευση κατά της Ελλάδας το 1995 δεν έχει ακόμη ανακληθεί· εκφράζει την ικανοποίησή του για τον νέο γύρο διερευνητικών συνομιλιών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, ύστερα από πενταετή διακοπή, κατά τον οποίο επιδιώκεται η εξέταση, μεταξύ άλλων, της οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την τουρκική κυβέρνηση να υπογράψει και να κυρώσει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία αποτελεί τμήμα του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης· χαιρετίζει και υποστηρίζει πλήρως την πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για μια πολυμερή διάσκεψη για την Ανατολική Μεσόγειο, προκειμένου να υπάρξει μια πλατφόρμα για την επίλυση των διαφορών μέσω διαλόγου, και καλεί τον ΑΕ/ΥΕ να τη δρομολογήσει το συντομότερο δυνατό· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς το Συμβούλιο να είναι έτοιμο να καταρτίσει έναν κατάλογο περαιτέρω περιοριστικών τομεακών και στοχευμένων κυρώσεων, εφόσον δεν υπάρξει σημαντική πρόοδος ή νέες προοπτικές στις σχέσεις με την Τουρκία· σημειώνει ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2019, υπό το πρίσμα των συνεχιζόμενων και νέων παράνομων γεωτρήσεων της Τουρκίας, να μην διεξαχθούν προς το παρόν το Συμβούλιο Σύνδεσης και περαιτέρω συνεδριάσεις των διαλόγων υψηλού επιπέδου μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας, μαζί με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2019/1894 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των παράνομων γεωτρήσεων της Τουρκίας στην Ανατολική

Μεσόγειο¹⁰, είναι οι πρώτες περιπτώσεις όπου κρίθηκαν απαραίτητες τέτοιες αντιδράσεις λόγω της συμπεριφοράς μιας υπονήφιας για ένταξη χώρας· ζητεί από την Τουρκία να συμπράξει στην ειρηνική επίλυση των διαφορών και να απέσχει από κάθε μονομερή και παράνομη ενέργεια ή απειλές, διότι αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στις σχέσεις καλής γειτονίας με την ΕΕ και τα κράτη μέλη της· καλεί τον ΑΠ/ΥΕ να εξετάσει το ενδεχόμενο διορισμού ειδικού απεσταλμένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ανατολική Μεσόγειο, προκειμένου να διευκολυνθεί η διπλωματική προσέγγιση της Τουρκίας·

67. καταδικάζει σθεναρά το μερικό παράνομο άνοιγμα των Βαρωσίων στην πόλη της Αμμοχώστου, το οποίο υπονομεί την αμοιβαία εμπιστοσύνη και, επομένως, την προοπτική επανέναρξης των άμεσων συνομιλιών για τη συνολική επίλυση του Κυπριακού, επιδεινώνοντας την κατάσταση στην περιοχή, πυροδοτώντας τον διχασμό και παγιώνοντας τη μόνιμη διχοτόμηση της Κύπρου· προειδοποιεί για τυχόν αλλαγή του status quo στα Βαρώσια κατά παράβαση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ· καλεί την κυβέρνηση να ανακαλέσει την απόφαση αυτή και να αποφύγει οποιαδήποτε άλλη μονομερή ενέργεια θα μπορούσε να προκαλέσει περαιτέρω εντάσεις στο νησί, σύμφωνα με την πρόσφατη έκκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ· καλεί την Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο, να μεταβιβάσει την περιοχή των Βαρωσίων στους νόμιμους κατοίκους της υπό την προσωρινή διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το ψήφισμα 550 (1984) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, και να απέσχει από ενέργειες που αλλοιώνουν τη δημογραφική ισορροπία του νησιού μέσω μιας πολιτικής παράνομων εποικισμών· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Τουρκία να δεσμευτεί και να συμβάλει σε μια συνολική διευθέτηση, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επιστροφή των περιουσιακών στοιχείων και τη διατήρηση των θρησκευτικών χώρων· εκφράζει τη λύπη του διότι οι ανώτατες τουρκικές αρχές έχουν εγκρίνει τη λύση των δύο κρατών για πολιτικούς και εθνικιστικούς σκοπούς, και ζητεί από την κυβέρνηση της Τουρκίας να ανταποκριθεί συγκεκριμένα στην έκκληση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για τη διεξαγωγή νέων διαπραγματεύσεων· ζητεί από τα εμπλεκόμενα μέρη να ξαναρχίσουν το συντομότερο δυνατόν, υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, οι διαπραγματεύσεις για την επανένωση της Κύπρου από το σημείο στο οποίο είχαν διακοπεί και με βάση τις συμφωνίες που είχαν ήδη επιτευχθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κρανς-Μοντάνα το 2017· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο για την επιτυχημένη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων· επαναλαμβάνει ότι υποστηρίζει μια δίκαιη, συνολική και βιώσιμη διευθέτηση με βάση μια δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία με ενιαία διεθνή νομική προσωπικότητα, ενιαία κυριαρχία και ενιαία ιθαγένεια και με πολιτική ισότητα μεταξύ των δύο κοινοτήτων, όπως ορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ και με βάση τον σεβασμό των αρχών στις οποίες εδράζεται η Ένωση· είναι απόλυτα πεπεισμένο ότι μια βιώσιμη επίλυση της σύγκρουσης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω διαλόγου, διπλωματίας και διαπραγματεύσεων σε πνεύμα καλής θέλησης και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο· πιστεύει ακράδαντα ότι η βιώσιμη επίλυση του κυπριακού προβλήματος θα ωφελήσει κάθε χώρα της περιοχής· τονίζει την ανάγκη εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ σε ολόκληρη τη νήσο, σε συνέχεια της λύσης του κυπριακού προβλήματος, και τη σημασία της συνεργασίας με τις δημοκρατικές δυνάμεις της τουρκοκυπριακής κοινότητας· εξαίρει το σημαντικό έργο της δικοινοτικής Επιτροπής Αγνοουμένων, η

¹⁰ ΕΕ L 291 της 12.11.2019, σ. 4.

οποία ασχολείται τόσο με τους Τουρκοκύπριους όσο και με τους Ελληνοκύπριους αγνοούμενους, και χαιρετίζει για μία ακόμη φορά το γεγονός ότι, ήδη εδώ και μερικά χρόνια, παρέχεται καλύτερη πρόσβαση στις σχετικές τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών περιοχών· καλεί την Τουρκία να συνδράμει την Επιτροπή Αγνοουμένων παρέχοντας πληροφορίες από τα στρατιωτικά της αρχεία· εκφράζει τη λύπη του για τη συνεχιζόμενη άρνηση της Τουρκίας να συμμορφωθεί με την αεροπορική νομοθεσία και να δημιουργήσει έναν διάυλο επικοινωνίας μεταξύ των κέντρων ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας στην Τουρκία και την Κυπριακή Δημοκρατία, η απουσία του οποίου συνεπάγεται πραγματικούς κινδύνους για την ασφάλεια, όπως προσδιορίζονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας και τη Διεθνή Ομοσπονδία Ενώσεων Πιλότων Αερογραμμών· είναι της άποψης ότι αυτός είναι ένας τομέας στον οποίο η Τουρκία θα μπορούσε να αποδείξει την προσήλωσή της στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, και καλεί την Τουρκία να συνεργαστεί, εφαρμόζοντας πλήρως τη νομοθεσία της ΕΕ για τις αερομεταφορές· υπενθυμίζει τη θέση του, όπως εκφράστηκε σε προηγούμενα ψηφίσματα, σχετικά με την ανάληψη πρωτοβουλίας στο Συμβούλιο, προκειμένου όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ να σταματήσουν τη χορήγηση αδειών για εξαγωγές όπλων προς την Τουρκία, σύμφωνα με την κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου·

68. καταδικάζει απερίφραστα τις τουρκικές στρατιωτικές επεμβάσεις στη Συρία, οι οποίες συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου και ενέχουν τον κίνδυνο να υπονομεύσουν τη σταθερότητα και την ασφάλεια της περιοχής στο σύνολό της· καλεί την κυβέρνηση της Τουρκίας να τερματίσει την παράνομη κατοχή της βόρειας Συρίας και του Αφρίν και να αποσύρει τις στρατιωτικές και παραστρατιωτικές δυνάμεις που ενεργούν για λογαριασμό της· επαναλαμβάνει ότι οι ανησυχίες για την ασφάλεια δεν μπορούν να δικαιολογήσουν μονομερή στρατιωτική δράση σε μια ξένη χώρα· υπενθυμίζει ότι δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη στρατιωτική λύση στο ζήτημα του Ιντλίμπ, παρά μόνο πολιτική· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τη μεταφορά μαχητών και μισθοφόρων από ομάδες τζιχαντιστών, ευρισκόμενες στη βόρεια Συρία, προς τη Λιβύη και τη σύγκρουση στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ, και την καταδικάζει απερίφραστα· καλεί τις τουρκικές αρχές να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες ώστε οι εκτοπισμένες κοινότητες εντός της Συρίας να επιστρέψουν στις εστίες τους και να επιτραπεί αυτή η επιστροφή·
69. καλεί την Τουρκία να διατηρήσει τη δέσμευσή της για την ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης στη Λιβύη υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και να συμμορφωθεί πλήρως με το εμπάργκο όπλων που έχει επιβάλει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ· εξαιρεί το έργο της Μεσογειακής Επιχείρησης Ειρήνης της Ναυτικής Δύναμης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUNAVFOR MED Irini) και τις προσπάθειές της για τη διατήρηση του εμπάργκο όπλων που έχει επιβληθεί και την πρόληψη της παράνομης διακίνησης ανθρώπων και ναρκωτικών· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, σε δύο τουλάχιστον περιπτώσεις, η Τουρκία αρνήθηκε να επιτρέψει στο προσωπικό της EUNAVFOR MED Irini να επιθεωρήσει πλοία που ταξίδευαν από την Τουρκία στη Λιβύη· καλεί, ως εκ τούτου, την Τουρκία να συνεργαστεί πλήρως με την EUNAVFOR MED Irini, που ενεργεί σύμφωνα με τα ψηφίσματα 2292 και 2526 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, τα οποία είναι δεσμευτικά για όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένης της Δημοκρατίας της Τουρκίας· καλεί το Συμβούλιο να ξεκινήσει τη συνεργασία μεταξύ της EUNAVFOR MED IRINI και της επιχείρησης Sea Guardian του NATO, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η EUNAVFOR MED Irini είναι εξοπλισμένη με τους απαραίτητους πόρους και

προσωπικό για την αποτελεσματική εκτέλεση του βασικού έργου της, το οποίο συνίσταται στο να παρακολουθεί τις δραστηριότητες χερσαίας, θαλάσσιας και εναέριας κυκλοφορίας και να συμβάλλει στην πλήρη εφαρμογή του εμπάργκο όπλων από όλες τις χώρες· τονίζει την ανάγκη άμεσης κατάπαυσης του πυρός· καταδικάζει απερίφραστα την υπογραφή των δύο μνημονίων συμφωνίας μεταξύ της Τουρκίας και της Λιβύης για την ολοκληρωμένη συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και τον στρατιωτικό τομέα και για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους και αποτελούν κατάφωρες παραβιάσεις τόσο του διεθνούς δικαίου όσο και των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ·

70. καταδικάζει το γεγονός ότι η Τουρκία, αντί να επιδιώξει τον τερματισμό της βίας και την επανάληψη ειρηνικών διαπραγματεύσεων για τη στήριξη των προσπαθειών των συμπροέδρων της Ομάδας Μινσκ του ΟΑΣΕ, αποφάσισε να στηρίζει και να ενισχύσει άνευ όρων τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του Αζερμπαϊτζάν στην πρόσφατη σύγκρουση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, καταφεύγοντας σε προκλητική ρητορική που τροφοδοτεί τις εντάσεις αντί να τις μειώνει· καταδικάζει τη μεταφορά ξένων μαχητών από τη Συρία και αλλού στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ, όπως επιβεβαιώθηκε από τις συμπροεδρεύουσες χώρες της Ομάδας Μινσκ του ΟΑΣΕ και καλεί την Τουρκία να απόσχει από κάθε δραστηριότητα και ρητορική που θα μπορούσε να επιδεινώσει περαιτέρω τις εντάσεις στην περιοχή του Νότιου Καυκάσου και να στηρίζει τον διεθνή διάλογο και την ειρηνευτική διαδικασία υπό την αιγίδα της Ομάδας Μινσκ του ΟΑΣΕ·
71. καλεί το Τμήμα Στρατηγικής Επικοινωνίας (StratCom) της EYED να διερευνήσει τις υπονιές για τουρκική παραπληροφόρηση εις βάρος της ΕΕ, ιδίως στην Αφρική και την περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, και να υποβάλει έκθεση με τα πορίσματά του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

Μελλοντική πορεία για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας

72. φρονεί ότι είναι πλέον καιρός να εξεταστεί με σοβαρότητα η κατάσταση των σχέσεων της ΕΕ με την Τουρκία και να εκπονηθεί μια ολοκληρωμένη, ενιαία και συνεκτική στρατηγική σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, μεταξύ όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών· καλεί την Τουρκία να συμμετάσχει σε εποικοδομητικό και καλόπιστο διάλογο – μεταξύ άλλων για θέματα εξωτερικής πολιτικής στα οποία η Τουρκία και η ΕΕ έχουν αντιτιθέμενες απόψεις – με σκοπό την επανέυρεση κοινού εδάφους και κοινής αντίληψης με την ΕΕ, την επανέναρξη του διαλόγου και της συνεργασίας για τις σχέσεις καλής γειτονίας και την επανεκκίνηση της διαδικασίας μεταρρυθμίσεων στην Τουρκία, με ιδιαίτερη αναφορά στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων· πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να επιζητεί όλες τις δυνατότητες διαλόγου, κοινής αντίληψης και σύγκλισης των θέσεων με την Τουρκία, αλλά επαναλαμβάνει ότι, σε αντίθετη περίπτωση, και εφόσον υπάρξουν νέες μονομερείς ενέργειες ή προκλήσεις κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου, η ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα και τις επιλογές που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων κυρώσεων ως έσχατης λύσης, οι οποίες δεν θα πρέπει να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον τουρκικό λαό, την κοινωνία των πολιτών ή τους πρόσφυγες στην Τουρκία·
73. πιστεύει ότι η ΕΕ δεν θα πρέπει να συγγεί την Τουρκία με τις πολιτικές της σημερινής της κυβέρνησης και, ως εκ τούτου, υπογραμμίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να παραμείνει

προσηλωμένη στη στήριξη της τουρκικής κοινωνίας των πολιτών με στόχο την προστασία και την προώθηση των δημοκρατικών αξιών και αρχών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη τον έντονο φιλοευρωπαϊκό προσανατολισμό και την ευρωπαϊκή ταυτότητα της τουρκικής κοινωνίας γενικότερα· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και ιδίως το Συμβούλιο, να θέσουν τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κατάσταση των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου στην Τουρκία στο επίκεντρο των δράσεών τους έναντι της χώρας· σημειώνει την πρόσφατη κοινή ανακοίνωση για την εξέλιξη των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας (JOIN(2021)0008) ως συνοπτική παρουσίαση της τρέχουσας κατάστασης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η οπισθοδρόμηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Τουρκία δεν εξετάστηκε επαρκώς στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου του 2021· υπογραμμίζει ότι η διάσταση του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της αξιολόγησης της πολιτικής μας έναντι της Τουρκίας· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εισαγάγουν τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου ως ένα από τα βασικά κριτήρια κατά τον σχεδιασμό των επόμενων πιθανών βημάτων στις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας· επισημαίνει ότι αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιστροφή της οπισθοδρόμησης των θεμελιωδών ελευθεριών που παρατηρήθηκε πρόσφατα στην Τουρκία και θα έστελνε ενθαρρυντικό μήνυμα στο μεγάλο φιλοευρωπαϊκό και φιλοδημοκρατικό τμήμα της τουρκικής κοινωνίας·

74. εκτιμά ότι τόσο η ΕΕ όσο και η Τουρκία γνωρίζουν ότι είναι απαραίτητο και πολύ σημαντικό να αναπτυχθεί μια εποικοδομητική και πλήρης σεβασμού στάση στις σχέσεις τους και ότι η ενίσχυση της επικοινωνίας και του διαλόγου σε όλα τα επίπεδα είναι καίριο στοιχείο για την αποκατάσταση μιας σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας, ικανής να διαμορφώσει μια στέρεα και διαρκή βάση για την περαιτέρω εποικοδομητική ανάπτυξη, τη διαρκή βελτίωση της ζωής των πολιτών και τη διατήρηση της ειρήνης· πιστεύει ότι θα πρέπει να ενισχυθούν και άλλοι διάλογοι επικοινωνίας, όπως μεταξύ των δήμων – προς επίρρωση του σχετικού έργου που επιτελεί η Επιτροπή των Περιφερειών – καθώς και στους πανεπιστημιακούς, πολιτιστικούς και δημοσιογραφικούς κύκλους· ζητεί να καταβληθούν κοινές προσπάθειες από όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και τα κράτη μέλη να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα στο πλαίσιο αυτό, και καλεί την Επιτροπή να αναφερθεί στα μέτρα αυτά στην επόμενη έκθεσή της για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας· σημειώνει ότι η τελευταία Μεικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή (ΜΚΕ) ΕΕ-Τουρκίας διεξήγαγε την 78η συνεδρίασή της στην Άγκυρα, στις 19 και 20 Δεκεμβρίου 2018· εκφράζει τη λύπη του για αυτή την περίοδο αδικαιολόγητης αδράνειας της ΜΚΕ ΕΕ-Τουρκίας και εκφράζει, συνεπώς, την ελπίδα ότι θα ξαναρχίσουν σύντομα οι συνεδριάσεις μεταξύ της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της ΜΚΕ ΕΕ-Τουρκίας, καθώς αποτελούν σημαντικό πλαίσιο συζήτησης και αποκλιμάκωσης·
75. ζητεί τη διεξαγωγή συνεδρίασης των ηγετών ΕΕ-Τουρκίας έπειτα από μια πραγματική διαδικασία αποκλιμάκωσης, προκειμένου να αναθεωρηθεί το τρέχον πλαίσιο των σχέσεων ή να διερευνηθούν νέα, πιο αποτελεσματικά πρότυπα για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας·
76. θεωρεί ότι, ως απαραίτητο βήμα για τη βελτίωση της συνολικής κατάστασης των

σχέσεων, και οι δύο πλευρές πρέπει να μιλούν με σεβασμό, να καταβάλλουν προσπάθειες για την καταπολέμηση των υφιστάμενων προκαταλήψεων και παρανοήσεων και να επιτρέψουν μια πιο αντικειμενική και πλήρη συνεκτίμηση της εικόνας της άλλης πλευράς στην αντίστοιχη κοινή γνώμη, αντιστρέφοντας τις αμοιβαίως επιδεινούμενες αντιλήψεις· καλεί, εν προκειμένω, την Επιτροπή να δρομολογήσει μια επικοινωνιακή πολιτική έναντι της τουρκικής κοινωνίας, η οποία να αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την ΕΕ, στην παροχή αντικειμενικών πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές της και στην αποκατάσταση της αντίληψης των Τούρκων πολιτών για την ΕΕ· τονίζει ότι μια πολεμοχαρής και επιθετική ρητορική απλώς ενισχύει τις ακραίες θέσεις και από τις δύο πλευρές και ότι μια καθαρά αντιπαραθετική προσέγγιση ευνοεί εκείνους που αποσκοπούν να φέρουν την Τουρκία και την ΕΕ σε αντιπαράθεση·

ο

ο ο

77. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στον Πρόεδρο, την Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Δημοκρατίας της Τουρκίας, και ζητεί από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικών Δράσης να μεταφράσουν την έκθεση της Επιτροπής για την Τουρκία του 2020 και το παρόν ψήφισμα στα τουρκικά και να αποστείλουν ένα αντίγραφο στο Κοινοβούλιο.

29.10.2020

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

προς την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για την Τουρκία κατά την περίοδο 2019-2020 (2019/2176(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης:Εμμανουήλ Φράγκος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Αναφορών καλεί την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή Αναφορών πραγματοποίησε διερευνητική επίσκεψη στην πόλη της Αμμοχώστου στην Κύπρο στις 7 και 8 Μαΐου 2018, στο πλαίσιο της αναφοράς 733/2004 που υποβλήθηκε από τον Λοΐζο Αυξεντίου εξ ονόματος του Κινήματος Προσφύγων της Αμμοχώστου· λαμβάνοντας υπόψη ότι σκοπός της αποστολής ήταν να επανεξετάσει και να επικαιροποιήσει τις πληροφορίες που έχει η επιτροπή στη διάθεσή της σχετικά με την κατάσταση στην Αμμόχωστο, και ειδικότερα στα Βαρώσια, το τμήμα της πόλης που έχει αποκλειστεί από τον τουρκικό στρατό, στο πλαίσιο της αναφοράς 733/2004, δέκα χρόνια μετά την προηγούμενη διερευνητική επίσκεψη, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 25 έως τις 28 Νοεμβρίου 2007·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην έκθεσή της της 21ης Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή Αναφορών διαπίστωσε ότι η επιστροφή της περιοχής των Βαρωσίων στους νόμιμους κατοίκους της είναι ζήτημα επιβολής των υφιστάμενων αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, το οποίο είναι το κατ'εξοχήν υπερεθνικό όργανο το οποίο μπορεί να ασκήσει πραγματική πίεση στην Τουρκία·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιστροφή της περιοχής των Βαρωσίων στους νόμιμους κατοίκους της, υπό τη διοίκηση του ΟΗΕ, επειγόντως και ανεξάρτητα από την επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του Κυπριακού, είχε προβλεφθεί με τη συμφωνία υψηλού επιπέδου του 1979, τις αποφάσεις 550 (1984) και 789 (1992) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και πολυάριθμα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με πιο πρόσφατο το ψήφισμα της 13ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για την Τουρκία¹·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 9 Οκτωβρίου 2019, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, στο ανακοινωθέν Τύπου (SC/13980) που εξέδωσε μετά την ενημέρωση του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Oscar Fernandez-Taranco σχετικά με

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0200.

την κατάσταση στην Κύπρο, υπενθύμισε επίσης τη σημασία του καθεστώτος των Βαρωσίων·

«Τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας υπενθύμισαν τη σημασία του καθεστώτος των Βαρωσίων, όπως διατυπώθηκε σε προηγούμενες αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων 550 (1984) και 789 (1992), και επανέλαβε ότι δεν πρέπει να αναληφθούν ενέργειες σε σχέση με τα Βαρώσια που δεν συμβαδίζουν με αυτές τις αποφάσεις.

Τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας τόνισαν τη σημασία της εφαρμογής των αποφάσεων του»·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην έκθεσή του της 7ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με την επιχείρηση των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (S/2020/23) ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ δήλωσε: «Κατά την περίοδο αναφοράς, τα Βαρώσια απέκτησαν αυξημένη προσοχή ως αποτέλεσμα δημόσιων δηλώσεων της τουρκοκυπριακής πλευράς και επισκέψεων υψηλού επιπέδου που διοργανώθηκαν στην αποκλεισμένη περιοχή από τις αρχές του βορρά. Η παρουσία και οι κινήσεις της UNFICYP στα Βαρώσια συνέχισαν να περιορίζονται από τις τουρκικές δυνάμεις. Η UNFICYP συνέχισε να χρησιμοποιεί όλη τη διαθέσιμη τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών εικόνων, για να ενισχύσει την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα. Τα Ηνωμένα Έθνη συνεχίζουν να θεωρούν την κυβέρνηση της Τουρκίας υπεύθυνη για το status quo στα Βαρώσια»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η περίοδος αναφοράς διήρκεσε από τις 20 Ιουνίου έως τις 18 Δεκεμβρίου 2019·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην απόφασή του 2506 (2020) της 30ής Ιανουαρίου 2020, με την οποία, μεταξύ άλλων, παρατείνεται η εντολή της ειρηνευτικής δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ καλεί την τουρκοκυπριακή πλευρά και τις τουρκικές δυνάμεις να αποκαταστήσουν στα Στροβίλια το στρατιωτικό status quo που υπήρχε πριν από τις 30 Ιουνίου 2000, υπενθυμίζει το καθεστώς των Βαρωσίων, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις, και ισχυρίζεται και πάλι ότι πρέπει να γίνεται σεβαστή η ελευθερία κινήσεων της UNFICYP·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τουρκική κυβέρνηση εξακολούθησε να παραβιάζει πλήρως τις προαναφερθείσες εκκλήσεις της διεθνούς κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, με την πραγματοποίηση διάσκεψης, στις 15 Φεβρουαρίου 2020, στα κατεχόμενα για τη δημιουργία της νομικής βάσης για την «ανάδειξη των Βαρωσίων σε μεγάλη τουρκική πόλη στην ανατολική Μεσόγειο», με την παρουσία του αντιπροέδρου της Τουρκίας μαζί με μέλη της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, και τις δηλώσεις του σχετικά με την πρόθεση της Τουρκίας να ανοίξει τα Βαρώσια υπό τη «διοίκηση» της παράνομης αποσχιστικής οντότητας στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε στα συμπεράσματά του της 12ης Δεκεμβρίου 2019 ότι το μνημόνιο συνεννόησης Τουρκίας - Λιβύης σχετικά με την οριοθέτηση περιοχών θαλάσσιας δικαιοδοσίας στη Μεσόγειο Θάλασσα παραβιάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα τρίτων κρατών, δεν συμμορφώνεται με το δίκαιο της θάλασσας και δεν μπορεί να έχει νομικές συνέπειες για τρίτα κράτη·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε τη θέση της

Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες γεώτρησης της Τουρκίας στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία πρέπει να αποφεύγει τις απειλές και τις ενέργειες που βλάπτουν τις σχέσεις καλής γειτονίας και να σέβεται την κυριαρχία και τη δικαιοδοσία των κρατών μελών της ΕΕ επί των χωρικών τους υδάτων και του εναέριου χώρου τους, καθώς και όλα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του δικαιώματος εξερεύνησης, εκμετάλλευσης, διατήρησης και διαχείρισης των φυσικών πόρων, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάγκη για μια λύση στο καθεστώς των Βαρωσίων είναι επείγουσα και κρίσιμης σημασίας· υπενθυμίζοντας ότι η έκθεση της Επιτροπής Αναφορών της 17ης Ιουλίου 2008, μετά την πρώτη διερευνητική επίσκεψη, είχε ήδη προειδοποιήσει ότι τα χρονικά περιθώρια εξαντλούνται·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιστροφή της περιοχής των Βαρωσίων στους νόμιμους κατοίκους της θα αποτελούσε σημαντικό μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και θα μπορούσε να καταστεί καταλύτης για μια δίκαιη, συνολική και βιώσιμη διευθέτηση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και με βάση τόσο τις αξίες όσο και τις αρχές στις οποίες εδράζεται η ΕΕ και το κεκτημένο, δημιουργώντας συνθήκες συνεργασίας, αμοιβαίου σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή Αναφορών έχει λάβει αρκετές αναφορές με αντικείμενο την Τουρκία, μερικές από τις οποίες είναι επικριτικές για τη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας του 2016 για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης, και εκφράζουν την ανησυχία τους όσον αφορά τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, ιδίως σε σχέση με τον κουρδικό λαό και τις επιδρομές σε συριακό έδαφος·
  1. καταδικάζει το μονομερές άνοιγμα των Βαρωσίων στις 8 Οκτωβρίου 2020 από την κυβέρνηση-μαριονέτα στις κατεχόμενες περιοχές, με την ένθερμη υποστήριξη του προέδρου Ερντογάν, και χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών της 9ης Οκτωβρίου 2020 που επιβεβαιώνει το καθεστώς των Βαρωσίων, όπως ορίζεται στις αποφάσεις 550 (1984) και 789 (1992) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·
  2. καλεί την Επιτροπή, τον Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, το Συμβούλιο και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ να καταθέσουν ένα νέο ψήφισμα στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με το οποίο θα ζητείται η επιβολή πολιτικών και οικονομικών κυρώσεων κατά της Τουρκίας λόγω των επιθετικών ενεργειών της στην ανατολική Μεσόγειο και της μη συμμόρφωσής της με τις αποφάσεις 550/1984 και 789/1992 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·
  3. ζητεί την επανάληψη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των μερών υπό την αιγίδα του ΟΗΕ· επαναλαμβάνει ότι υποστηρίζει μια δίκαιη, συνολική και βιώσιμη διευθέτηση με βάση μια δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία, ενιαία διεθνή νομική προσωπικότητα,

ενιαία κυριαρχία και ενιαία ιθαγένεια και με πολιτική ισότητα μεταξύ των δύο κοινοτήτων, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ και με βάση τον σεβασμό των αρχών στις οποίες εδράζεται η Ένωση· καλεί την Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο, να μεταβιβάσει την περικλειστή περιοχή της Αμμόχωστου στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με την απόφαση 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, και να απέσχει από κάθε ενέργεια που αλλοιώνει τη δημογραφική ισορροπία του νησιού μέσω της εφαρμογής πολιτικής παράνομων εποικισμών· τονίζει την ανάγκη για εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ σε ολόκληρη την νήσο·

4. καλεί την Επιτροπή, τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, το Συμβούλιο και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, να αναστείλουν τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Τουρκία και όλες τις χρηματοδοτικές συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας, και ειδικότερα να παγώσουν την προενταξιακή βοήθεια προς την Τουρκία, ώσπου να βεβαιωθεί η ΕΕ ότι η Τουρκία τηρεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις για ορθή διαχείριση των κονδυλίων και συμμορφώνεται πλήρως με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο·
5. καλεί την αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Τουρκία να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τη χρήση των ενωσιακών κονδυλίων που εκταμιεύονται με βάση τη δήλωση ΕΕ - Τουρκίας· τονίζει ότι ούτε τα κονδύλια της ΕΕ ούτε οι διευκολύνσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη διά της βίας επιστροφή των προσφύγων στη Συρία· επαναλαμβάνει ότι οιαδήποτε επιστροφή στη Συρία πρέπει να είναι εθελούσια, ασφαλής και αξιοπρεπής και να πραγματοποιείται υπό τον έλεγχο της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες·
6. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την έλλειψη σεβασμού της θρησκευτικής ελευθερίας και τις διακρίσεις εις βάρος θρησκευτικών μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των Χριστιανών και των Αλεβιτών· καλεί τις τουρκικές αρχές να υλοποιήσουν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στους τομείς της ελευθερίας σκέψης, συνείδησης και θρησκείας·
7. καταδικάζει απερίφραστα κάθε ενέργεια που προάγει την εξτρεμιστική άποψη περί μετατροπής της φυσιογνωμίας του ιστορικού και θρησκευτικού μνημείου της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	29.10.2020
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 30 - : 0 0 : 5
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Andrus Ansip, Margrete Auken, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Εμμανουήλ Φράγκος, Mario Furore, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Sira Rego, Frédérique Ries, Monica Semedo, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Thomas Waitz, Stefania Zambelli, Kosma Złotowski, Tatjana Ždanoka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ádám Kósa, Δημήτρης Παπαδάκης

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

30	+
EPP	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, <i>Ádám Kósa</i> , Dolors Montserrat, Loránt Vincze
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Δημήτρης Παπαδάκης, Massimiliano Smeriglio
Renew	Andrus Ansip, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Monica Semedo, Yana Toom
ID	Jordan Bardella, Markus Buchheit, Gianna Gancia, Stefania Zambelli
ECR	Εμμανουήλ Φράγκος
EUL/NGL	Alexis Georgoulis, Sira Rego
NI	Eleonora Evi, Mario Furore

0	-
---	---

5	0
Greens/EFA	Margrete Auken, Thomas Waitz, Tatjana Ždanoka
ECR	Ryszard Czarnecki, Kosma Złotowski

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	22.4.2021
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 49 - : 4 0 : 14
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Γιώργος Γεωργίου, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Στέλιος Κούλογλου, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Βαγγέλης Μειμαράκης, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Δημήτρης Παπαδάκης, Κώστας Παπαδάκης, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Robert Biedroń, Özlem Demirel, Evin Incir, Gabriel Mato

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

49	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, David McAllister, Βαγγέλης Μείμαράκης, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
S&D	Maria Arena, Robert Biedroń, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Evin Incir, Dietmar Köster, Sven Mikser, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev, Nacho Sánchez Amor
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou
NI	Fabio Massimo Castaldo

4	-
PPE	Lukas Mandl
ID	Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky

14	0
S&D	Δημήτρης Παπαδάκης
Renew	Ilhan Kyuchyuk
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
The Left	Özlem Demirel, Γιώργος Γεωργίου, Στέλιος Κούλογλου, Manu Pineda
NI	Κώστας Παπαδάκης

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή